

ВРАЧАНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

гр. Враца 3000, бул. "Христо Ботев" № 29

Тел. 092/ 682 100 факс 092/ 62 60 97

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА
И РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ
СЪДЕБНИЯ МУ РАЙОН
ПРЕЗ 2011г.**

Враца, м. февруари 2012г.

УВОД

През отчетната 2011 година дейността на Окръжен съд Враца беше подчинена на идеята за гравивна промяна в съдебната система, създадена да функционира на основата на безпристрастност и професионализъм, при спазване на законите, доказателствата по делата и вътрешното убеждение за справедливост, в подкрепа усилията на компетентните държавни органи в борбата срещу престъпността, за постигане на напредък в борбата срещу корупцията и организираната престъпност, за постигане на желаната от обществото и институциите справедливост на съдебните процеси със законни средства, характерни за правовото общество.

Настоящият отчетен доклад е изготвен на основание чл.86, ал.1, т.3, б."а" от Закона за съдебната власт и нагледно представя работата на Окръжен съд Враца и районните съдилища в съдебния окръг през годината и е съобразен с указанията на ВСС.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1.СЪДИИ

Към 01.01.2011г. в Окръжен съд Враца щатът на магистратите е 22 броя съдии, от които един административен ръководител-председател на съда, двама заместник административни ръководители-заместник председатели на съда, 16 съдии и трима младши съдии, а реално заетият съдийски щат към тази дата е 19 съдии. С решение на ВСС по протокол № 12/31.03.2011г. същият е намален с 1 бройка.

Вследствие настъпилата смърт на съдия Борислав Самоковски и освобождаването поради пенсиониране на съдия Благовест Димитров настъпи промяна в кадровия състав и съответно от 20.01.2011г. и 28.03.2011г. останаха незаети две щатни бройки за магистрати. С решение по Протокол № 21/16.06.2011г. на ВСС тези две бройки бяха обявени за свободни, които да се заемат след конкурс за повишаване и преместване в длъжност и след конкурс за първоначално назначаване, като процедурата по обявените конкурси към отчетния период не е била приключена (към настоящия период с решение на ВСС по протокол № 5/02.02.2012 г. е класирана в конкурса за повишаване в длъжност "съдия" в Окръжен съд Враца - Петя Вълчева, която до момента е съдия в РС Враца). Това обстоятелство наложи за отчетния период окръжният съд да работи в намален състав - с 1 граждански и с 1 наказателен съдия по-малко.

В Окръжен съд Враца са обособени три отделения - наказателно, гражданско и търговско, в рамките на които работата на съдиите е разпределена по състави.

И през изминалата година съдиите от наказателното отделение продължиха да дават дежурства по график през почивните и празнични дни.

2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Щатната численост на администрацията на Окръжен съд Враца е 44 съдебни служители.

От 01.03.2011г. бяха освободени съдебните служители Русанка Георгиева и Надежда Петрова, изпълняващи длъжностите "телефонист" и "завеждащ служба "Деловодство". Със заповед №72/2011г. на административния ръководител-председател на окръжния съд, освободената щатна бройка "телефонист" беше трансформирана в щатна бройка "деловодител-регистратура" и след разрешение от Висшия съдебен съвет се извърши вътрешно преназначаване на съдебни служители. В резултат на тази промяна остана незаета бройка "съдебен деловодител".

На 19.09.2011г. Димитър Игнатов бе освободен от длъжността "работник по поддръжката-ел.техник" поради пенсиониране. Освободената щатна бройка беше трансформирана в щатна бройка "съдебен секретар-протоколист", която бройка остана незаета до края на отчетния период.

През м.октомври 2011г. се проведе конкурс за свободната щатна бройка "съдебен деловодител", а така също и конкурс за един съдебен секретар при условията на чл.68 от КТ, поради излизане в отпуск по майчинство на съдебния секретар Ирена Митова и след успешно приключване на конкурсите, считано от 19.12.2011г. бяха назначени нови съдебни служители.

Със заповед на административния ръководител-председател на съда и в изпълнение на решение на ВСС през м.ноември бе утвърдена нова структура на администрацията на съда, във връзка с която се трансформираха налични по щата на съда длъжности. Съгласно новия класификатор, приет с решение на ВСС по протокол № 43/22.12.2011г., ще се наложат нови трансформации на длъжности, считано от 01.03.2012г.

Служителите при Окръжен съд Враца работят в екипност и на принципа на взаимозаменяемост. Администрирането на книгата по делата, подлежащи на изпращане за разглеждане в по-горните инстанции, се извършва коректно, без връщането им за отстраняване на недостатъци.

3. СТАНОВИЩЕ ЗА ПРОМЕНИ В ЩАТА

По отношение броя на магистратските длъжности, ръководството на съда счита, че с попълването на свободните 2 щатни бройки, кадровата обезпеченост е достатъчна за качествено и срочно

правораздаване и за изпълнение на всички съпътстващи организационни дейности.

Необходимо е да ни бъдат отпуснати 2 щатни бройки за съдебни помощници, тъй като съществуващите двама съдебни помощници са недостатъчни на фона на 18 съдебни състава, и независимо от тяхната непосилна работа и прекомерна натовареност, те не успяват да бъдат в помощ на всички магистрати. С увеличаване числеността на персонала с две щатни бройки "съдебен помощник" ще бъдат ускорени процедурите по администриране на жалбите, процедурите по призоваване, техническата подготовка на делата за заседания и други.

4.СТРУКТУРА НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

Утвърдената нова структура на администрацията на Окръжен съд Враца е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища и с изискванията на Класификатора за длъжностите в администрацията по чл.341 от ЗСВ и включва: съдебен администратор, административен секретар, съдебни помощници, обща администрация, с обособена дирекция : „Финансова дейност и снабдяване, стопанисване и управление на съдебното имущество” и специализирана администрация, с обособени служби: "Съдебни секретари", "Съдебно деловодство", „Регистратура” и „Регистратура за класифицирана информация”.Така утвърдената структура изцяло покрива организацията на работа в съда.

5.РАБОТА НА ОТДЕЛНИТЕ ЗВЕНА ОТ АДМИНИСТРАЦИЯТА

Администрацията на съда е разделена на обща и специализирана. Общата администрация в своята цялост подпомага дейността на административното ръководство на съда. Финансовата и счетоводната дейност на съда изцяло беше организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите за законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства в рамките на утвърдената за 2011г. бюджетна сметка на съда. Независимо от големите ограничения, в съда през изминалата година бе създадена много добра финансова дисциплина и не беше допуснато незаконосъобразно и нецелесъобразно разходване на средства.

Дейността на специализираната администрация, организирана в отделни служби, е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда - правораздаването.

В обобщение може да се каже, че служителите от администрацията на съда работиха през цялата 2011 година отговорно и при максимална натовареност, което беше оценено при годишното им атестиране от комисията, извършила атестирането. От подлежащите на атестиране към 30.11.2011г. по посочените в чл.183 от ПАРОВАС критерии, 40 получиха оценка 1 –„отличен”- *изпълняват изключително*

ефективно работата си, значително над изискванията за длъжността, 2-ма получиха оценка 2 – „много добър” - редовно изпълняват задълженията си над изискванията за длъжността. В резултат на атестирането 14 служители бяха повишени в ранг.

6.КВАЛИФИКАЦИЯ НА МАГИСТРАТИ И СЛУЖИТЕЛИ

В Окръжен съд Враца работят високо квалифицирани магистрати с дългогодишен опит. С ранг "съдия във ВКС и ВАС" са 12 магистрати и 4-ма с ранг "съдия АС". **Съдия Агнеса Ставарова** в качеството си на Административен ръководител-председател на окръжния съд е участвала, както в провежданите срещи на председателите на съдилищата-модел и съдилищата-партньори, осъществявани по проекта "Усъвършенстване на работните процеси в съда", финансиран от Фондация "Америка за България", така и в семинари на тема: "Учебен курс за ръководители на съдебната система-лекции по управление на бюджет, обществени поръчки, управление на човешките ресурси, класифицирана информация, специални разузнавателни средства"; "Противодействие на престъпността, свързана с незаконна търговия, посегателство и трафик на културни ценности, част от културното наследство на Република България" и "Финансови и счетоводни познания при разследването на стопански престъпления". В качеството си на административен ръководител, **съдия Ставарова** участва в две национални срещи за обсъждане препоръките на Европейската комисия по Глава "Правосъдие и вътрешен ред". На тази среща са набелязани мерки за изпълнение на показателите на Механизма за сътрудничество относно подобряване качеството на съдебната дейност, включително за отстраняване причините, водещи до забавен процес в съответствие с препоръките на Европейския съюз. **Съдиите Лидия Крумова и Иван Маринов** са участвали в работна среща на тема "Обсъждане на проблемите, касаещи делата с висок обществен интерес", като **съдия Лидия Крумова** е участвала и в семинар, организиран от Международната академия за обучение по киберразследвания, на тема: „Противодействие на високотехнологичните престъпления и новите форми на организирана престъпност". Съдия **Рената Халъова** е участвала в семинари на тема: "Имидж на магистрата. Съдебната власт и медиите", "Член 6 от ЕКПЧ (граждански аспекти) - гаранции за справедлив съдебен процес", "Съдебно сътрудничество по граждански и търговски дела в ЕС. Съдебна практика на българските съдилища", "Защита на човешките права в ЕС", "Европейско наказателно право", "Член 8(право на зачитане на личния и семейния живот) и член 10 (свобода на изразяването на мнение) от ЕКПЧ". Същата е лектор в Националния институт на правосъдието, където изнася лекции в организирани от НИП семинари за повишаване на квалификацията на българските магистрати по право на Европейския съюз. С решение на комисия "Международно правно сътрудничество" към ВСС **съдия Халъова** бе включена в състава на проектния екип на Европейската

мрежа на съдебните съвети (ЕМСС) "Правосъдие, общество и медии" и взе участие в две работни срещи на екипа, които се проведеха през м.септември и м.декември, съответно в гр.Хага, Холандия и гр.Барселона, Испания. По настоящем от 7 февруари до 11 февруари участва в третата среща по проекта, която се състоя в гр.Хага. Съдия Халъова взе участие в регионален семинар на тема "Въпроси на правната помощ", организиран от посолство на Франция в Украйна през м.ноември в гр.Киев. **Съдиите Татяна Александрова и Евгения Симеонова** са участвали в регионална среща-дискусия, посветена на актуални въпроси, свързани със закона за отнемане в полза на държавата на имущество, придобито от престъпна дейност в страната и в чужбина, а **съдия Татяна Александрова** е участвала и в семинар на тема: "Имидж на магистрата. Съдебната власт и медиите". Същата е член на Комитета за оценка изпълнението на Втория план за подобряване работата на съда към ПРСС и е участвала в организирани от ПРСС мероприятия. **Съдия Татяна Александрова** е и председател на Комисията по етика в съда, с членове **съдия Цветана Михайлова**, **съдия Снежана Наумова** и резервен член **съдия Радослава Симеонова**. През 2011г. Комисията е разгледала един сигнал на гражданин срещу магистрат, като е изразила становище за неоснователност на сигнала. В Окръжния съд са разработени и утвърдени Правила за професионална етика. Съдиите от търговското отделение **Росица Иванова**, **Цветана Михайлова** и **Радослава Симеонова** са участвали в семинари на тема: "Публичност и ефективност на производството по несъстоятелност" и "Несъстоятелност". **Съдиите Снежана Наумова и Христина Михайлова** са участвали в семинар на тема: "Противодействие на организираната престъпност и корупцията", организиран по инициатива на Министерството на правосъдието, съвместно с Посолството на Кралство Белгия в България и белгийското Министерство на правосъдието, както и в семинар на тема: "Защита на финансовите интереси на ЕС". **Съдия Пенка Петрова** е участвала в семинари на тема: "Член 6 от ЕКПЧ (граждански аспекти) - гаранции за справедлив съдебен процес"; "Правото на справедлив съдебен процес в разумен срок според практиката на ЕСПЧ"; "Член 14 от ЕКПЧ и Протокол 12 към ЕКПЧ - гаранция за защита от дискриминация", както и в проведеното от Фондация "Институт за европейски проекти" съвместно с Европейската комисия обучение на тема: "Насърчаване на сътрудничеството на националните съдии в областта на конкурентното право на Европейския съюз". **Съдия Веселка Иванова** е участвала в семинар на тема "Защита на финансовите интереси на ЕС". **Съдиите Пенка Петрова и Цветана Михайлова** са участвали в семинар "Медиация", организиран от Министерство на правосъдието и Германската фондация за международноправно сътрудничество. Младши съдия **Вероника Бозова** е участвала в семинарите на тема: „Актуални въпроси на НПК“; "Член 6 от ЕКПЧ (граждански аспекти) - гаранции за справедлив съдебен процес" и "Член 5 и член 6 от ИКПЧ (наказателни аспекти).

Освен с участия в семинари и дискусии магистратите от Окръжен съд Враца повишават професионалната си квалификация и чрез допълнително обучение. **Съдия Веселка Иванова** завърши Международната магистърска програма "Право на Европейския съюз" към Софийския университет "Климент Охридски".

По отношение квалификацията на служителите от администрацията на съда следва да се отбележи, че в по-голямата си част служителите са с дългогодишен опит и съответно с много добра професионална подготовка. Това показва дългогодишният им стаж в органите на съдебната власт. Към 31.12.2011г. 15 служители са с над 15-годишен стаж в съдебната система, 10 служители са с над 10-годишен стаж, а служителите със стаж в съдебната система под 5 години са 10 броя.

През 2011г., с цел да повишат квалификацията си, служителите са участвали в обучителни програми, организирани от Националния институт на правосъдието.

Със своята нелека ежедневна работа, магистратите и съдебните служители от Окръжен съд Враца през отчетната година се стремяха да допринесат за повишаване на общественото доверие и за промяна в положителна насока на оценките за съдебната система.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В ОКРЪЖНИЯ СЪД

1. БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

През 2011г. на производство пред Окръжния съд са стояли за разглеждане **1 689 броя** дела, от които **252 броя**, останали несвършени в края на 2010г. Постъплението на отделните видове дела, подсъдни на Окръжния съд през годината бе следното:

а) граждански дела

През 2011г. са постъпили **1 072 броя** граждански дела, включващи първоинстанционни такива и въззивни, частно-граждански дела първа и втора инстанция, жалби за бавност, търговски и фирмени дела.

б) наказателни дела

През отчетната година са постъпили общо **617 броя** наказателни дела, включващи наказателни общ характер дела, въззивни наказателни дела, частни наказателни дела първа и втора инстанция, частни наказателни дела-разпити, наказателно-административен характер по чл.78а от НК и ВНАХД.

През 2011г. в Окръжния съд са свършени **1 770 броя** дела, като към 31.12.2011г. останалите несвършени са **171 броя** дела. Цифровото им изражение по видове дела е както следва:

- граждански дела - свършени **1 155 броя**, останали висящи **150 броя** производства;

- наказателни дела - свършени **615 броя**, останали висящи **21 броя** производства;
- фирмени дела - свършени **31 броя**.

Към обема съдебни актове, постановени от Окръжния съд, ще следва да бъдат включени и решенията за вписване на промени на обстоятелства, подлежащи на такова вписване, съгласно текстове на ТЗ, които са **56 броя**, както и тези, постановени по делата за несъстоятелност, които за 2011г. са **50 броя**.

2. СРЕДНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДЕЛАТА

Средната продължителност на разглеждане на делата в Окръжен съд Враца, от момента на постъпването до приключването им със съдебен акт, е отразена в таблици №1 и №2.

Таблица №1

Граждански дела I инстанция (месечно)	Частни граждански дела I инстанция (месечно)	Граждански дела въззивна инстанция (месечно)	Частни граждански дела въззивна инстанция (месечно)	търговски дела (месечно)
3.82	1.00	2.51	1.11	5.91

Таблица №2

НОХДела (месечно)			частни наказателни дела I инстанция (месечно)	въззивни наказателни дела (месечно)	частни наказателни дела въззивна инстанция (месечно)
с присъда	прекратени по споразумение	прекратени по други причини			
4.12	1.26	1.17	1	1.72	1.04

Анализът на цифровата информация в тези таблици показва, че средната продължителност на разглеждане на гражданските дела първа инстанция е в рамките на **3.82 месеца**, а на гражданските дела въззивна инстанция – **2.51 месеца**. Що се отнася до частно-гражданските дела I инстанция, те са приключвали до **1 месец**, а тези от въззивната инстанция, съответно за **1.11 месеца**. Средната продължителност на приключване на разгледаните през годината търговски дела, в които не са включени делата по несъстоятелност, е в рамките на **5.91 месеца**.

Изводът е, че най-голяма продължителност на разглеждане имат търговските дела, следвани от гражданските дела първа инстанция.

Анализът на средната продължителност на разгледаните от Окръжния съд наказателни производства показва, че най-бързо са приключвали частно-наказателните дела I инстанция - **1 месец**, следвани от частно-наказателните дела въззивна инстанция - **1.04 месеца** и въззивните наказателни дела - **1.72 месеца**. Общият характер дела, приключили с присъди през 2011г., са със средна

продължителност на разглеждане от **4.12 месеца**, прекратените по споразумение НОХД – **1.26 месеца**, а тези, прекратени по други причини, са приключвали в рамките на **1.17 месеца**.

В срок **до 3 месеца** за отчетния период са приключили **91%** от свършените дела, което в цифрово изражение е **1 603 броя**.

В сравнение с предходните две години, резултатите от работата ни през отчетната 2011г. по граждански дела I инстанция показват значително увеличение на бързината, като те са приключвали в 3-месечния инструктивен срок в рамките на **80%** спрямо **72%** за 2010г. и **42%** за 2009г. Увеличена е и бързината на приключване на въззивните граждански дела II инстанция, като процентът при тях е **92%**, спрямо **86%** за 2010г. и **75%** за 2009г.

За отчетния период се наблюдава запазване бързината на разглеждане на търговските дела спрямо предходните две години, като **45%** от свършените дела са приключвали в срок до **3 месеца**.

През 2011г. се наблюдава значително увеличение на броя на постъпилите за разглеждане наказателни общ характер дела първа инстанция - **77 броя** спрямо **46 броя** за 2010г. и **55 броя** за 2009г. Свършени са **74 броя**, от които **85%** са приключили в 3-месечния инструктивен срок.

Бързината на разглеждане и приключване на отделните видове дела, подсъдни на Окръжния съд през годината, бе обект на обсъждане от съдиите.

Анализът на причините за отлагане и забавяне на първоинстанционните граждански дела показва, че най-често те са следните:

- оспорване на първоначално допуснатите експертизи и назначаване на допълнителни такива или нови разширени, с цел изясняване на фактичестката обстановка;
- за допълнителна експертиза по уточняващи се факти в съдебно заседание или оспорване на първоначалната експертиза и направено искане за нова експертиза;
- необходимост от събиране на доказателства и изслушване на експертите по допуснати експертизи;
- оспорване на писмени доказателства и откриване на производство по тях, ангажиране на нови доказателства и разпит на допълнителни свидетели;
- непредставяне в срок заключение на вещо лице;
- невъзможност на страна и пълномощника ѝ за явяване в съдебно заседание;
- неявяване на редовно призован свидетел;
- искания за нови доказателства на страните след отговора и представяне на доказателства;
- нередовно призоваване - рядко.

Като най-често срещани причини за отлагане и забавяне на първоинстанционните търговски дела, съдиите сочат следните:

- несвоевременно връчване на призовките от длъжностните лица в гр.София;
- несвоевременно внасяне на определения от съда депозит за вещо лице и от тук непредставяне в срок на заключение от вещото лице;
- оспорване на заключения на експертизи;
- несвоевременно изготвяне на експертизи, поради необходимост на вещите лица да бъде оказвано съдействие от съда за извършване на проверки в НАП, НОИ, банки, специализирани институции и др.;
- неprecizно излагане на обстоятелствата по чл.50, ал.3 и 4 ГПК, които удостоверява призовкарят при връчване на книжа на търговци, с което дейността на съда по приложение на чл.50 ал.2 ГПК се затруднява и се налага повторно връчване;
- в редица случаи, най-често от страна на НАП, се правят искания за продължаване на срокове по чл.63 ГПК (преимуществено при внасяне на разноски).

За отчетния период в наказателното отделение няма отчетени просрочени съдебни актове.

Причините за отлагане на първоинстанционните наказателни дела, които съдиите изтъкват, в обобщен вид са следните:

- неявяване на подсъдим с предоставяне на болничен лист, отговарящ на изискванията, за отлагане на делото;
- неявяване на вещо лице поради служебна ангажираност по други дела;
- неявяване на свидетели по обективни причини и липса на съгласие за четене на показанията им от досъдебното производство;
- за събиране на нови гласни и писмени доказателства;
- за назначаване на нови експертизи от съществено значение за разкриване на обективна истина в процеса;
- поради заболяване на договорен защитник в хипотезата на задължителна защита по чл.94 от НПК;
- по молба на договорен защитник на подсъдимия, заради служебна ангажираност по друго дело в друг съд, в хипотезата на задължителна защита по чл.94 от НПК;

Освен обичайните и вече констатирани причини за отлагане на делата, като неявяване на страните и другите участници в съдебното производство, през преходната 2011г. особено се откроява непълнотата на досъдебното разследване.

Това налага съда, в изпълнение на задълженията си по чл.13 и чл.107, ал.2 от НПК, да събира доказателства за изясняване на факти от предмета на доказване, независимо че е могло да се осъществи в първата фаза на наказателния процес, с предоставения от закона инструментариум. Доказателствената дейност на съда се изразява в издирване на нови свидетели, извършването на огледи на местопрестъплението и назначаване на повторни експертизи. Провеждането на процесуално-следствените действия са изисквали допълнително време и удължаване на съдебното производство извън

инструктивните срокове. Приоритет в тези случаи се явява качеството на правораздаването, чрез постановяване на обосновани и законосъобразни съдебни актове.

Въпросът за продължителността на процеса в съдебната фаза и качеството на правораздаване може да бъде разгледан и в аспекта на финансовите възможности на бюджета на съда. Назначаването на високо професионални и компетентни експерти във всички случаи ще способства да се отговори на изискванията на закона и обществения интерес за бързина и качество в правораздаването. Ще се елиминира необходимостта от поставянето на допълнителни задачи, респективно ще се съкратят сроковете на разглеждане на делата и в същото време ще се постигне крайната цел - разкриване на обективната истина.

Съдът има и прилага утвърдени правила за работа, водещи до преодоляване причините за отлагане на делата, както и до подобряване работата на съда и достигане на бързина в правораздаването. Разработени и утвърдени от административния ръководител-председател на съда са Правила за случайно разпределение на делата, План и времеви стандарти за управлението и движението на делата.

Съдът следва ясно разписани приоритети и правила за постигането им. Определя и планира организационни мерки и следи за развитието им. Вследствие на това се подобриха отделни показатели от работата на съда като: намалени срокове за разглеждане на делата, повишено качество на съдебните актове, прецизира се назначаването на съдебните експертизи.

Във всяко отделение на съда се извършва месечен преглед на движението на делата и се докладва на административния ръководител. Служба "Деловодство" от своя страна извършва месечен преглед на спрените, оставени без движение и ненасрочените през предходния месец дела и уведомява съдебния администратор, който обобщава информацията и изготвя доклад до административния ръководител за анализиране на информацията и предприемане на действия за спазване на времевите стандарти за срочност при насрочване и разглеждане на делото, и изготвяне на мотивите.

Ежемесечно при констатиране на нарушение съдиите дават лични обяснения за причините, довели до допускането му. Също така при констатирани нарушения се вземат необходимите мерки и се налагат дисциплинарни наказания.

В съда се ползва софтуер за случайно разпределение на делата, които се администрират чрез програмен продукт САС "Съдебно деловодство".

При така въведената процедура за контрол на висящите и спрени производства, и контрол за срочността на изготвените актове, забавянията по администриране на делата и постановяване на съдебните актове е сведено до минимум, и в резултат е запазена тенденцията за решаване на делата в срокове, регламентирани с времевите стандарти в съответствие с процесуалните закони.

Осигурен е пълен електронен архив на всички постановени актове по делата и автоматично следене на изтичащите срокове (за изпълнение разпореждането на съда, за възражения, за обжалване на актове).

С оглед избягване слабостите, допуснати в досъдебното производство и съдебната практика, за еднаквото приложение на закона, системно се провеждат на окръжно и регионално ниво и съвместно с прокуратурата заседания, на които се анализират причините, водещи до бавен процес.

Пред Окръжен съд Враца, районните съдилища представят ежемесечен отчет за натовареността на съдиите, за сročността на разглеждане на съдебните дела и изготвянето на мотивите. При констатиране на нарушения се извършват проверки от отговорниците на съдилищата и се дават препоръки за предприемане на необходимите мерки за избягване на пропуските в работата.

В основни линии причините за забавено разглеждане и приключване на делата се свеждат до следните групи:

1 **Злоупотреба с правна защита.**

Чести са случаите, при които в молбите за отлагане на съдебните заседания страните и техните защитници излагат неопределени причини за отсъствието си. Съдът е ограничен във възможността да проследява представената медицинска документация за отлагане на делото по причина - здравословен проблем.

Не са редки случаите, в които в последния момент следва **отказ на адвокат от защитата на подсъдим**. Считаме, че следва да има законодателен ред, който да определя срока, в който може да се направи отказ от защита, преупълномощаване на защитник, за назначаване на резервен защитник и други. В тази насока следва да се анализират и създадат единни критерии и ред за допускане и назначаване на резервен защитник при спазване на Закон за правната помощ. Трябва да се създадат правила за основанията, начина, срока за уведомяване, задълженията на защитника за уведомяване за своето отсъствие, срока за оттегляне на пълномощия и за посочване на заместник.

Считаме същото така, че разпоредбата на чл.353, ал.3, изр.2 от НПК, касаеща **разглеждане на делото пред ВКС в отсъствието на страна**, когато не е намерена на точния адрес, следва да намери приложение и във въззивното производство при размяна на жалби/протести и при разглеждане на делото. Страните нерядко се крият и възпрепятстват размяната на документи по делото, както и провеждането на своевременен въззивен съдебен контрол.

Смятаме, че трябва да има законодателна промяна, с която **да бъде ограничена възможността за неявяване на участници пред**

въззивната инстанция, макар и по уважителни причини, тъй като страните със своята изобретателност изтъкват редица причини във времето, водещи до неоснователно и многократно отлагане на делото. Също предлагаме законодателна промяна, като се стесни приложното поле на служебното начало на съдилищата по време на съдебното разследване, което ще има дисциплиниращ ефект върху останалите участници в процеса, както и на тези от досъдебното производство.

Също така законодателно трябва да се ограничи възможността на **участниците в процеса да правят доказателствени искания по време на процеса**, тъй като поэтапното и неоснователно искане за събиране на нови доказателства и повторен разпит на подсъдими и свидетели с променени показания създават предпоставка за забавяне хода на делото.

Не са редки случаите **на спекулация със здравословното състояние на участниците**. В тази връзка препоръчваме на ниво експерти от ВСС, Министерство на здравеопазването и Министерство на правосъдието да разработят проект за нормативен акт, на основата на който да се издават болнични листове, като се избегнат непълнотите в Наредбата за медицинска експертиза на работоспособността по чл.18 ал.2. Представеният формуляр на базата на Наредбата е неприложим, тъй като голяма част от общопрактикуващите лекари в страна не са запознати с него, а и непредставянето на такъв формуляр не смятаме да е пречка за неуважаване на искането на страната за отлагането на същото. Във връзка с честите случаи на злоупотреба с представяне на медицинска документация по делата и за преодоляването им, считаме че следва да има основен орган, който да контролира представените от страните медицински документи.

Причина за отлагане на делата се явяват и неявяването на вещи лица, както и непредставяне на заключенията в срок и последващ отказ за работа от страна на вещото лице по поставената задача. Подобряване на работата с вещите лица е способ за намаляване забавянето на делата.

Считаме, че следва да се улесни работата на съдиите при определяне на експерт, на който да бъде възложена експертиза и следва също да се подобри механизма за избор на компетентно вещо лице, което да даде заключение по конкретната задача. Трябва да се създаде образец на минимално съдържание на представеното заключение, да се подобри организацията по предаването на делото и материалите на в.л. за изготвяне на експертиза.

Считаме, че трябва да се извършва навременна актуализация на списъка на вещите лица, да има списък на вещи лица с редки специалности. Трябва да се преразгледа решението на Министерство на правосъдието, свързано с публикуване на имената и данните при образуване списъка на вещите лица и техните специалности, със задължение за заличаване на останалите данни за тях в изпълнение

разпоредбата на Закона за защита на личните данни и решението на Комисията по правните въпроси на ВСС по Протокол № 21/2011г.

Смятаме, че изискванията, посочени по-горе, са относими при публикацията на списъците на вещите лица на интернет страницата, но данните за адресната им регистрация и телефонната връзка с тях биха улеснили работата на съдиите по избор на вещи лица и своевременното им призоваване.

Проблемите с призоваването са също предпоставка за забавен процес. Считаме, че във връзка с призоваването трябва служителите-призовкари да разполагат с актуализирана кадастрална карта на населеното място. Съдилищата следва да разчитат на помощта на кметствата, които обслужват населените места, необхванати от структурата на съда за призоваването чрез съдебен служител. Много често призоваването се препятства по вина на самите участници и страни в процеса, тъй като същите не живеят на посочените от тях адреси.

В тази връзка следва да се регламентират задълженията на органите от досъдебното производство за изискване на пълна и цялостна информация от участниците по делото за призоваването им с отразяване на телефоните и съгласие от тяхна страна за призоваването им по електронен път.

Предлагаме да се разширят пълномощията на служителите от служба "Връчване на призовки". Също така препоръчваме ВСС да съобрази щатната бройка за призовкари с обема на документоборота в съответните съдилища, демографските фактори, площ и специфика на районите, посещавани във връзка с призоваването.

Като причина за бавен процес са проблемите при взаимодействието на съда и държавните органи.

Препоръчваме да се предоставят съвременни средства за комуникация между институциите, които си партнират в процеса и да се регламентира реда за оказване на съдействие на съда от държавните органи във връзка с пряката им работа.

Проблеми, относими към бавен процес, са **слабостта в дейността на разследващите в досъдебното производство и професионалната подготовка** на магистратите, които също водят до неоправдано забавяне.

Препоръчваме да се реформира начина за избор на кадри, да се акцентира на професионалната подготовката на разследващите органи от досъдебното производство и магистратите, да се усъвършенства сътрудничество между структурите, с цел утвърждаване на независима съдебна власт.

Необходимо е да се акцентира на обучителните програми, както за магистратите, така и за служителите.

Препоръчваме да се създадат ясни правила за кариерното израстване на магистрати и да се акцентира на специализацията на магистратите по материя.

Като цяло считаме, че следва да се засили санкционният механизъм спрямо страните и участниците в наказателния процес, като способ водещ до намаляване случаите на неоснователно отлагане на делата.

Окръжен съд Враца, като част от съдебната система, има воля и с реални действия води политика за създаване на организация на работата, относно преодоляване на факторите водещи до забавен процес.

В обобщение считам, че във Окръжен съд Враца няма случай за немотивирано отлагане на делата.

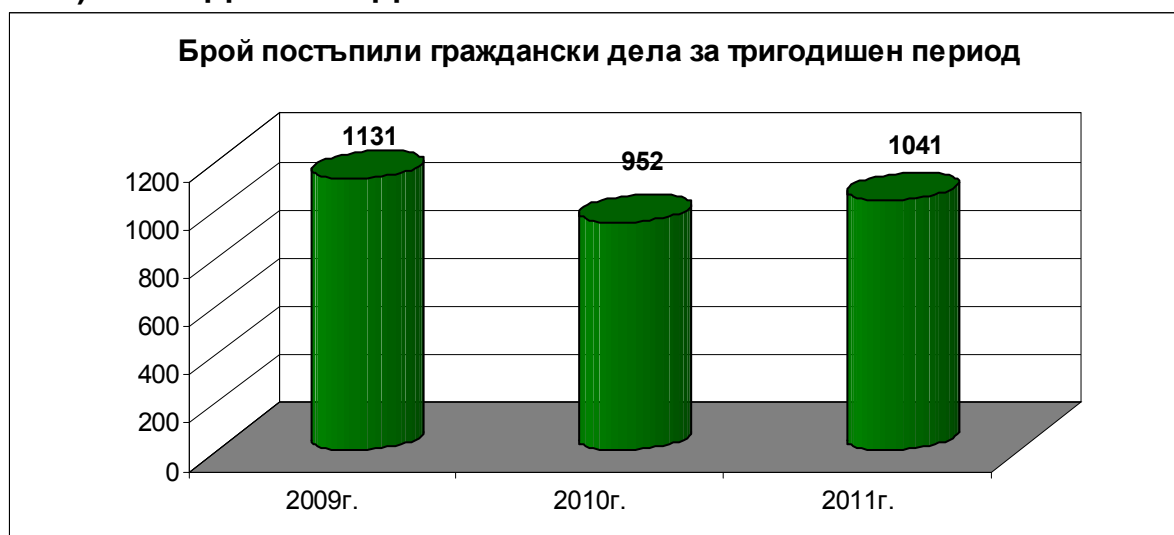
III. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПОСТЪПЛЕНИЯТА ЗА ПОСЛЕДНИТЕ 3 ГОДИНИ

1. БРОЙ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ДЕЛА

През отчетната година в Окръжния съд са постъпили за разглеждане **1 689 броя** дела спрямо **1 653 броя** за 2010г. и **1 807 броя** за 2009г. Или, за 3-годишния изследван период за делата, постъпили в Окръжния съд, се наблюдава увеличение с **36 броя** дела спрямо 2010г. и намаление със **118 броя** дела спрямо постъпилите за разглеждане през 2009 година.

От статистическите данни и годишния отчет за постъпилите дела за разглеждане от Окръжен съд Враца за последните три години могат да бъдат направени следните изводи:

а) ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА:

Сравнителният анализ за 3-годишния период на постъпленията на гражданските дела показва, че през 2011г. са постъпили **1 041 броя** дела и спрямо предходната 2010г. се наблюдава увеличение с **89 броя** дела, а спрямо 2009г. бележи намаление с **90 броя** дела.

За 2011г. от този род дела най-голям е бил делът на постъпилите искиве по СК - **71 броя** спрямо **65 броя** за 2010г. и **42 броя** за 2009г.

На второ място по постъпление са исковете по ТЗ, които през 2011г. са **68 броя** и в сравнение с предходната 2010г. се наблюдава значително увеличение на този род дела и намаление спрямо 2009г., съответно **22 броя** за 2010г. и **19 броя** за 2009г.

На следващо място по постъпление са облигационните искиве, при които се наблюдава незначително увеличение спрямо предходните години - **63 броя** за 2011г. спрямо **56 броя** за 2010г. и съответно **57 броя** спрямо 2009г.

При делата за търговска несъстоятелност се наблюдава намаление на делата спрямо предходните две години, като за 2011г. са постъпили **15 броя** дела спрямо **25 броя** за 2010г. и **26 броя** за 2009г.

Общият извод, който се налага е, че постъпленията на гражданските дела в Окръжния съд за 3-годишния изследван период бележат увеличение спрямо предходните две години.

б) НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА:

Сравнителният анализ за 3-годишния период, касаещ постъплението на наказателните дела, показва тенденция на намаление спрямо предходните 2010г. и 2009г. През 2011г. са постъпили **617 броя** наказателни дела спрямо **660 броя** за 2010г. и **637 броя** за 2009г. Незначителната разлика се дължи на разгледаните, но необразуваните в дела искания или молби за произнасяне по реда на чл.306 от НК, приобщени към основното дело, съгласно дадените указания по приложението на чл.89 от ПАРОВАС (решение на ВСС от 29.07.2009г., обн. ДВ бр.66/18.08.2009г.).

Постъплението на НОХД за същия период показва значително увеличение спрямо предходните две години, като през 2011г. са постъпили **77 броя** дела спрямо **46 броя** за 2010г. и за 2009г. - **55 броя** дела.

В табличен вид постъплението на граждански, наказателни и търговски дела през 2011г. изглежда така:

Таблица № 3

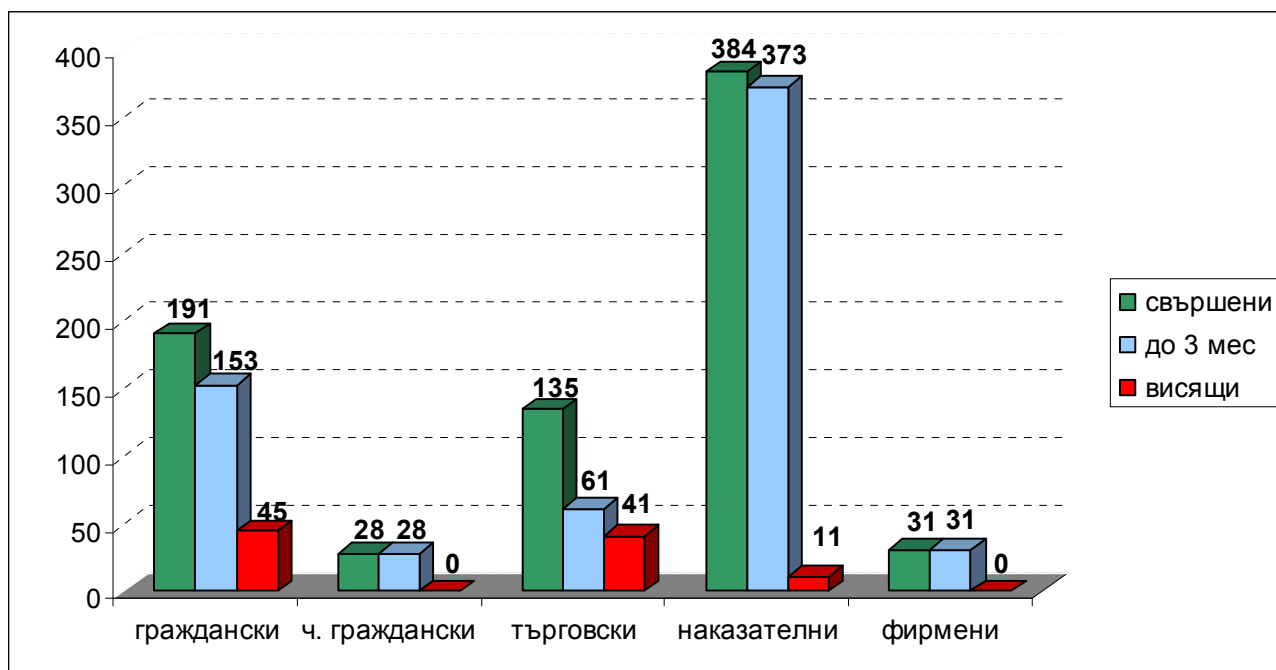
видове дела	брой дела за разглеждане	от тях		процентно * съотношение
		новообразу вани (бр.)	несвършени от предходен период (бр.)	
Наказателни	636	617	19	3.8%
Граждански	1129	984	145	12.8 %
Търговски	176	88	88	50.0 %

*Процентното съотношение показва несвършените от предходния период дела спрямо всичко за разглеждане дела за отчетния период.

2. БРОЙ НА СВЪРШЕНИТЕ ДЕЛА

През 2011г. в Окръжния съд са свършени **772 броя** дела I инстанция, включващи и фирмените такива, като към 31.12.2011г. са останали несвършени **97 броя** дела. Цифровото им изражение по видове дела е както следва:

- свършени са **191 броя** граждански дела, от тях приключилите в 3-месечен срок са **153 броя** дела и съответно останали висящи **45 броя** производства;
- свършени са **28 броя** частни граждански дела, като същите са приключили в 3-месечен срок.
- свършени са **135 броя** търговски дела, приключили до 3 месеца - **61 броя** и останали висящи **41 броя** производства;
- свършени са **384 броя** наказателни дела, от тях приключили в срок до 3 месеца - **373 броя** дела и останали нерешени производства - **11 броя**;
- свършени са **31 броя** фирмени дела, които са приключили в срок до 3 месеца.

Към обема съдебни актове, постановени от Окръжния съд, ще следва да бъдат включени и решенията за вписване на промени на обстоятелства, подлежащи на такова вписване, съгласно текстове на ТЗ, които са **56 броя**.

През 2011г. са решени по същество **280 броя** граждански дела I инстанция, от тях **180 броя** граждански дела и **100 броя** търговски и **317 броя** наказателни.

За отчетния период са прекратени граждански дела I инстанция - **77 броя**, от които по споразумение - **1 брой** и съответно **76 броя** - по други причини.

Прекратените наказателни дела за 2011г. са **67 броя**, от които **43 броя** са приключили със споразумение, **4 броя** са върнати за доразследване и **20 броя** са прекратени по други причини.

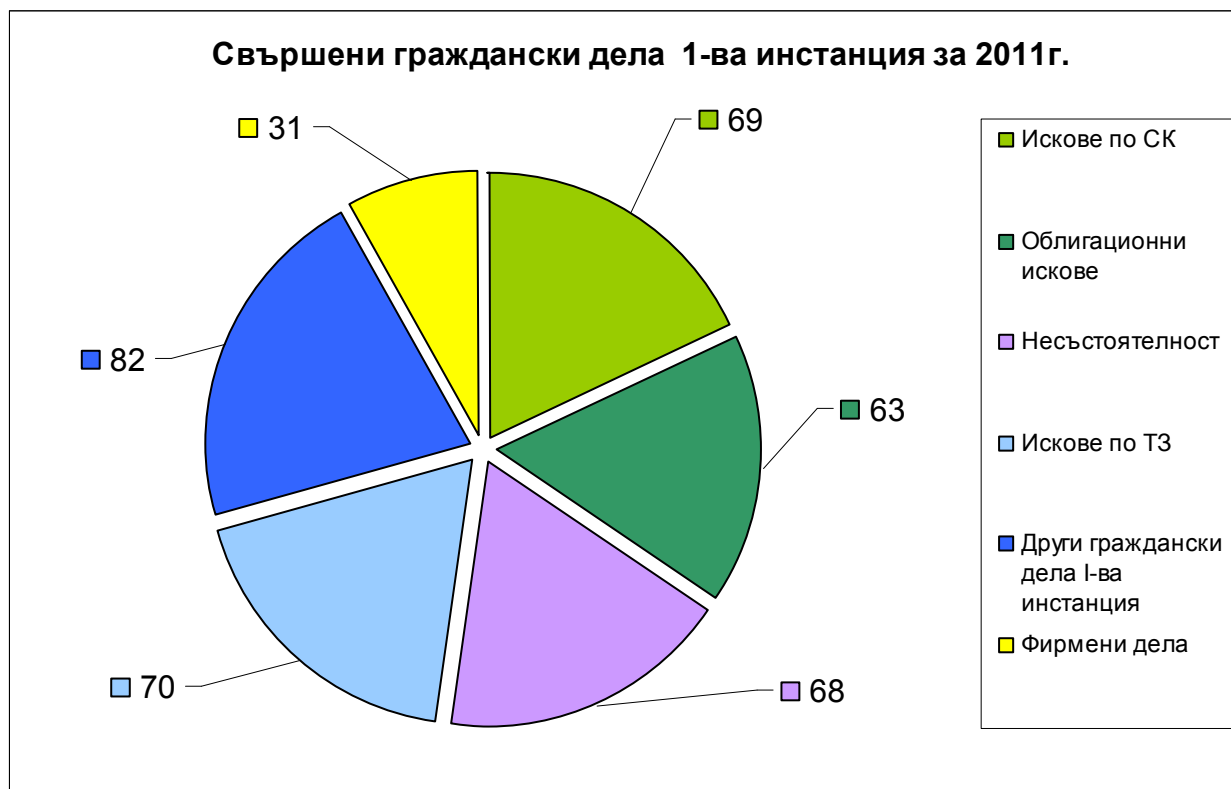
Средната действителна натовареност на съдиите по постъпили дела за 2011г. е 8.55 броя за месец.

Действителната средномесечна натовареност по свършени дела от един съдия в Окръжен съд Враца на база 12 месеца през 2011г. са 7.80 броя за месец.

Свършените през изминалата година **769 броя** дела I инстанция се разпределят по видове както следва:

а) Граждански дела:

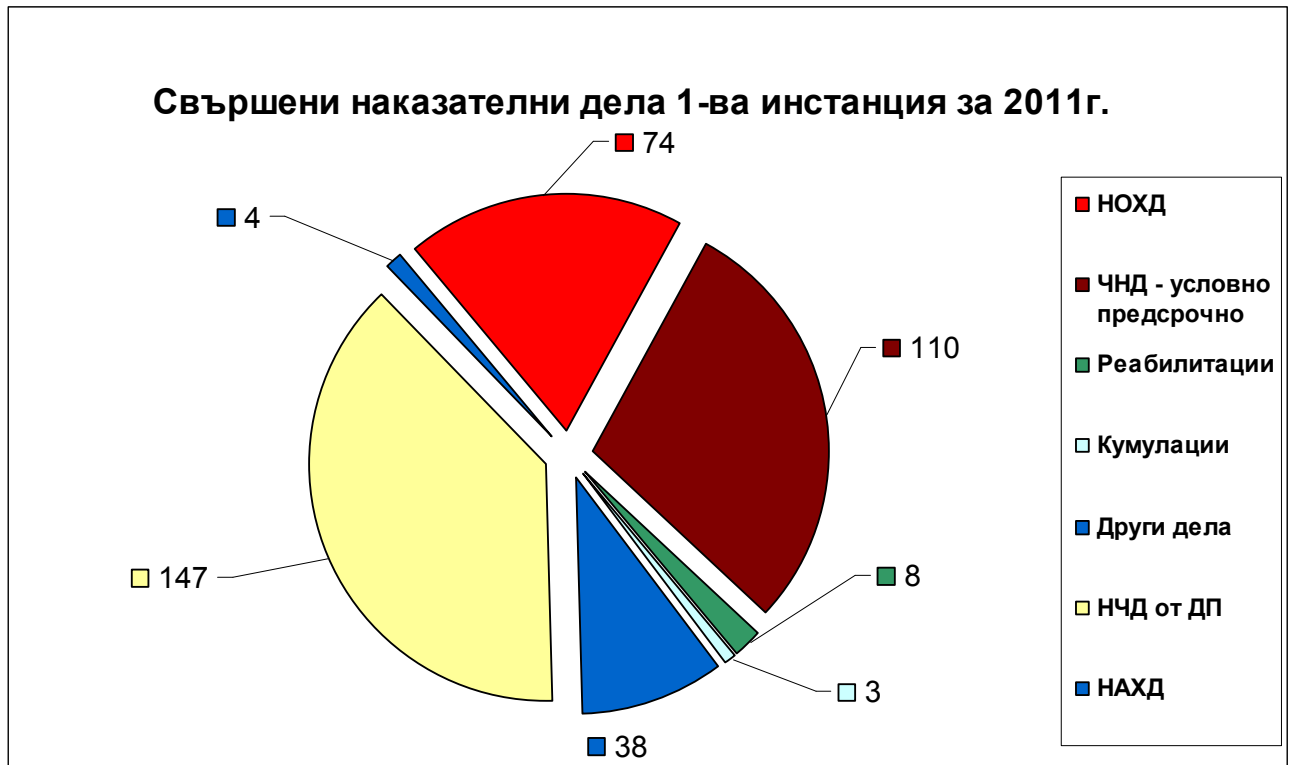
- Искове по СК - общо **69 броя**, от тях **20 броя** дела за произход и за осиновяване **45 броя**;
- Облигационни искове - **63 броя**;
- Несъстоятелност - **68 броя**;
- Искове по ТЗ - **70 броя**;
- Други граждански дела I инстанция - **82 броя**;
- Фирмени дела - **31 броя**.

б) Наказателни дела:

- НОХД - **74 броя**;
- ЧНД (условно предсрочно) - **110 броя**;
- Реабилитация - **8 броя**;
- Кумулация - **3 броя**;

- Други дела - **38 броя**;
- НЧД от досъдебното производство - **147 броя**;
- Адм.нак.дела - **4 броя**.

3. БРОЙ НА ОБЖАЛВАНИТЕ АКТОВЕ

През 2011г. са обжалвани общо **178 броя** дела I инстанция, от тях:

- наказателни - **36 броя**;
- граждански - **73 броя**;
- търговски - **69 броя**.

С потвърден съдебен акт са **26 броя** наказателни дела, **27 броя** граждански и **8 броя** търговски дела.

Изменени са били актовете по **4 броя** наказателни дела, **11 броя** граждански дела и **2 броя** търговски дела.

Отменени са били актовете по **6 броя** наказателни дела, **12 броя** граждански дела и **5 броя** търговски дела.

Сравнителният анализ на приключилите I инстанция дела в тримесечен срок за тригодишния анализиран период показва, че е налице подобряване бързината по гражданските дела, приключвали в тримесечен срок - **80%** спрямо **72%** за предходната 2010г. и значително увеличение спрямо 2009г. - **42%**.

При делата по исковете по ТЗ също се наблюдава подобряване на бързината по приключването им в тримесечния срок спрямо предходните 2010 и 2009 година, като за 2011г. е **81.43%** спрямо **58.33%** за 2010г. и **59.42%** за 2009г. За отчетната година имаме също увеличаване на делата по исковете по СК, приключвали в инструктивния тримесечен срок спрямо предходните две години.

4. СРЕДНА НАТОВАРЕНОСТ ЗА 2011г. ПО ПОСТЪПИЛИ И СВЪРШЕНИ ДЕЛА - I ИНСТАНЦИЯ.

Таблица № 4

Вид дела	средномесечна действителна натовареност на 1 съдия по наличен брой дела			средномесечна действителна натовареност на 1 съдия по свършени брой дела		
	2009г.	2010г.	2011г.	2009г.	2010г.	2011г.
Граждански и търговски I инстанция	3.03	2.03	3.67	1.92	1.93	2.95
Наказателни I инстанция	4.95	4.77	5.49	4.89	4.68	5.33

От горната цифрова информация се налага изводът, че за тригодишния анализиран период при средната месечна натовареност на един съдия за граждански дела I инстанция, разгледани в Окръжния съд, се наблюдава увеличение, както по показателя по постъпилите производства, така и по показателя за свършени дела спрямо предходните 2010г. и 2009г.

По отношение на наказателните дела I инстанция през отчетната година се наблюдава също увеличение на средната месечна натовареност на един съдия, както по постъпили, така и по свършен брой дела спрямо предходните две години.

5. СТРУКТУРА НА НАКАЗАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

В изпълнение на указанията на ВСС за изготвяне на настоящия доклад и отчитайки статистическите данни, водени за престъпленията по отделните глави на НК, структурата на наказателната престъпност в Окръжен съд Враца е в следните параметри:

По глава II от НК (престъпления против личността) - през 2011г. са постъпили **10 броя** дела спрямо **7 броя** за 2010г. и **10 броя** за 2009г. За отчетния период са свършени **7 броя** дела, от тях **5 броя** са приключили в 3-месечен срок. Този род дела бележат тенденция на увеличение спрямо предходната 2010г.

По глава V от НК (престъпления против собствеността) - през отчетната година при този вид дела се наблюдава увеличение спрямо предходните години, като за 2011г. са постъпили **12 броя** спрямо **8 броя** за 2010г. и **9 броя** за 2009г. Свършени са **13 броя** дела, от които в 3-месечен срок са приключили **12 броя**.

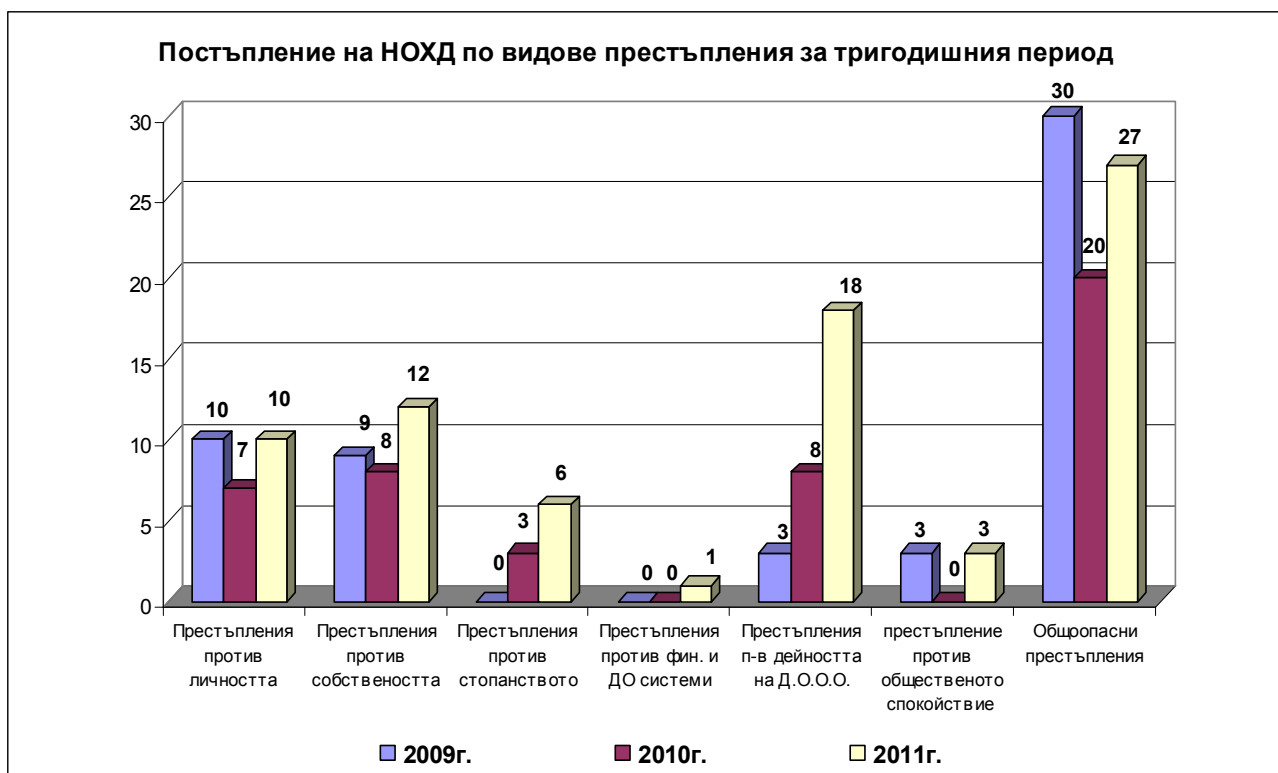
По глава VI от НК (престъпления против стопанството) - за отчетната 2011г. са постъпили **6 броя** дела. Със съдебен акт са приключили **5 броя**, всичките в тримесечен срок. В сравнение с предходната година се наблюдава увеличение, като за 2010г. са постъпили 3 броя дела от този род.

По глава VII от НК (престъпления против финансовата и данъчно-осигурителната системи) - през 2011г. е образувано **1 дело**, което е приключило в тримесечен срок. За предходните две години няма постъпили дела от този род.

По глава VIII от НК (престъпления против дейността на държавните органи и обществените организации) - за отчетната година се наблюдава значително увеличение на този вид дела, като за 2011г. са постъпили **18 броя** дела спрямо **8 броя** за 2010г. и **3 броя** за 2009 година. Със съдебен акт са приключили **16 броя** дела, от тях **15 броя** в рамките на 3-месечния инструктивен срок.

По глава X от НК (престъпление против общественото спокойствие) - през 2011г. са постъпили **3 броя** дела. За 2010г. не е имало постъпление на такъв род дела, а спрямо 2009г. се наблюдава тенденция на устойчивост. Със съдебен акт са приключили **4 броя**.

По глава XI от НК (общоопасни престъпления) - са постъпили през 2011г. **27 броя** дела спрямо **20 броя** за 2010г. и **30 броя** за 2009г. Този род дела бележат тенденция на увеличение спрямо 2010г., и незначително намаление спрямо 2009г., като през годината са приключили производствата по **28 броя** дела, от които **24 броя** в тримесечен срок.

Общо за отчетната година в Окръжен съд Враца са постъпили **77 броя** наказателен общ характер дела спрямо **56 броя** за 2010г. и **55 броя** за 2009г., което показва значително увеличение спрямо

предходните години. От всички свършени наказателни общ характер дела **85%** са приключили в тримесечен срок, което спрямо предходната 2010г. бележи леко понижение на бързината на приключване на делата в 3-месечен срок и увеличение спрямо 2009г.

През 2011г. във Окръжен съд Враца са образувани **6 броя** дела за престъпления, квалифицирани като корупционни. От тях с разпореждане на основание чл.43, т.2 от НПК производството е прекратено по **1 дело** и изпратено на ВКС за определяне на друг, еднакъв по степен съд, който да го разгледа и **4 броя** дела са приключили с постановени съдебни актове, съответно **1 дело** е приключило със споразумение, а по **3 броя** са произнесени присъди. Осъдени са **4 броя** лица, от които на **1 лице** е наложено наказание "пробация", на **1 лице** наказание "лишаване от свобода" и на 2 лица са наложени кумулативни наказания "лишаване от свобода", "глоба в полза на държавата" и "лишаване от право да упражняват държавна или обществена длъжност в определени институции". Постановените присъди не са влезли в сила, тъй като същите са атакувани с жалби пред Софийски апелативен съд и към момента няма произнасяне от горната инстанция.

В Окръжния съд през отчетната година са внесени обвинителни актове и са образувани **3 броя** дела, квалифицирани като дела със значим обществен интерес. От тях **2 броя** са приключили със споразумение и **1 брой** с присъда. Постановените съдебни актове са влезли в законна сила. Осъдени са общо **8 броя** лица и им е наложено наказание "лишаване от свобода".

Отделно от новообразуваните от този род дела, през изминалата година Окръжният съд продължи да разглежда делото със значим обществен интерес по чл.321 от НК (ОПГ), за т. нар. група "Пръчовете", което в края на отчетната година приключи с присъда. Осъдени са **5 броя** лица и **1 лице** е оправдано. Същата не е влязла в законна сила.

През отчетния период на 2011г. с влезли в сила присъди са приключили **57 броя** наказателни общ характер дела, по които са осъдени **70 броя** лица.

В Окръжен съд Враца през 2011г. са постановени **2 броя** оправдателни присъди спрямо **1 брой** за 2010г. и **3 броя** за 2009г. Оправдани са **4 лица**.

Анализът на структурата на наказателната престъпност по видове и брой по съответните глави на НК показва, че най-голям е относителния дял на делата по общоопасните престъпления, следвани от делата за престъпления против собствеността и престъпления против дейността на държавните органи.

От постъпилите **77 броя** НОХД **4 броя** са върнати на Окръжна прокуратура за доразследване спрямо **8 броя** за 2010г. и **10 броя** за 2009г., от което се налага изводът, че броят на върнатите производства е значително намалял, както спрямо предходните две години, така и спрямо броя на постъпилите, което представлява **5.2%**. По всички дела съдебното производство е прекратено и същите са върнати за

допълнително разследване, заради допуснати на досъдебното производство отстраними съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемите или на техните защитници, както и на пострадалите.

В заключение следва да се обобщи, че наказателната колегия на Окръжен съд Враца е имала за разглеждане през отчетната година общо **395 броя** дела I инстанция, от тях са свършени **384 броя**, като в 3-месечен срок са приключили **373 броя**, което представлява **97%**. Така представеният процент показва висок коефициент на ефективност в дейността на наказателната колегия при съда.

През 2011г. са депозирани **106 броя** искания за разрешение за използване на СРС, като са издадени **104 броя** разрешения за използване на СРС и са постановени **2 отказа**.

Изготвени и получени до настоящият момент ВДС - **19 броя**.

През 2010г. са постъпили **516 броя** искания за издаване на разрешение за използване на СРС и съответно толкова са издадени, изготвени са **63 броя** ВДС.

За 2009г. са издадени **387 броя** разрешение за използване на СРС.

От горните данни се налага изводът, че в сравнение с предходните две години, значително е намалял броя на исканията за издаване на разрешения за използване на СРС.

IV. ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА

През 2011г. в Окръжен съд Враца са стояли за разглеждане **831 броя** въззивни граждански дела, в т.ч. въззивни частно граждански дела II инстанция, от които **747 броя** новопостъпили и **84 броя** останали несвършени от предходния период.

Броят на въззивните наказателни дела и въззивните частно наказателните дела II инстанция за 2011г. е **241 броя**, от които **230 броя** новообразувани и **11 броя** останали несвършени от 2010г.

Сравнителният анализ за 3-годишния период, касаещ постъплението на наказателните дела показва, че спрямо предходната 2010г. се наблюдава намаление на постъпилите за разглеждане дела - **230 броя** спрямо **265 броя** за 2010г., а спрямо 2009г. бележи значително увеличение - **182 броя**.

Посочената цифрова информация е намерила изражение по букви Д, Е, Н и О от Приложение № 1 към доклада.

От всички, стоящи на разглеждане **554 броя** въззивни граждански дела, производствата са приключили по **496 броя** от тях, по **270 броя** дела съдебният акт на I-та инстанция е оставен в сила, по **87 броя** дела решението е изменено от части, а по **76 броя** дела решенията на районните съдилища са изменени и е бил постановен нов съдебен акт от въззивната инстанция. По **15 броя** производства решението е обезсилено, а по **48 броя** дела производствата са прекратени от въззивната инстанция.

Гражданските състави на Окръжния съд са приключили производствата по **271 броя** ч.гр.д. II инстанция, като са останали несвършени в края на отчетния период производствата по **6 броя** ч.гр.д.

Съдебните състави на окръжния съд сочат следните, изброети по-долу, най-често допускани грешки и причини, дали основание за отмяна, изменение или непълнота на постановените първоинстанционни съдебни актове.

Общият налагащ се извод е, че през 2011г. броят на отменените изцяло първоинстанционни дела е намалял, което се дължи на показания като цяло по-висок професионализъм.

Допусканите нарушения, водещи до пълна или частична отмяна се свеждат до следното:

1. Нарушение на материалния закон, като неправилно е определена правна квалификация на иска.
2. Нарушение на процесуалния закон/неправилно приложение на преклузията за допускане на доказателства по чл.266, ал.1 от ГПК и по-конкретно:
 - недопусната експертиза пред районния съд, но поискана отново пред въззивния съд, който я допуска и тя променя доказателствата пред РС, и налага частична промяна в решението на РС (когато се касае за парични иски);
 - недопуснат свидетел пред РС или нови доказателства, станали известни на страната след постановяване на решението на РС. Когато се поискат и допуснат от въззивния съд, водят до частична промяна в решението на РС (когато се касае за бракоразводни дела и родителски права над непълнолетни деца);
 - формален доклад по чл.146 от ГПК, недопускане на относими доказателства поради стеснително тълкуване на преклузията по чл.133 от ГПК, които водят до неизясняване на спора от фактическа страна - това налага събиране на нови доказателства пред въззивната инстанция при предпоставките на чл.266, ал.3 от ГПК и съответно до отмяна на решението на районния съд и постановяване на ново решение по същество;
3. Непълнота на доказателствата, като резултат от горното нарушение, при което такива се искат и се допускат от въззивната инстанция, при събирането на които вече се достига до други правни изводи относно спорното право.
4. Неправилна преценка на доказателствения материал или при правилно изяснени факти по спора - неправилно приложен материален закон.
5. Липса на доклад или непрецизен такъв.
6. Произнасяне по неконкретизирани иски претенции.

7. Неправилни изводи на съда с оглед събраните пред него писмени и гласни доказателства. В този случай въззивният съд прави своите изводи на база доказателствата, събрани пред районния съд и постановява ново решение, след отмяна решението на първоинстанционния съд.
8. Рядко, конкретни съдии допускат процесуални нарушения като подхождат небрежно към своевременно направено възражение на страна в процеса и не се произнасят по него, например - по възражение за изтекла погасителна давност за част от исковата сума.
9. Размяна на доказателствена тежест особено при спорове, породени от неизпълнение на задължения по договор за наем, въпреки константната практика на ВКС и съдилищата в страната - какво следва да докаже наемодателя и какво наемателя.
10. Оспорване на писмени доказателства в хипотезата на чл.193, ал.3, изр. второ - при оспорване на фактура - какво може да се оспорва и чия е доказателствената тежест.

По отношение на въззивните наказателни производства причините за отлагане на делата са:

1. Злоупотреба с правна защита и процесуална недисциплинираност на страните, намерила израз в представяне на формално изрядни медицински документи.
2. Неявяване на служебен защитник в хипотезата на задължителна защита.
3. Уважително отсъствие от въззивното съдебно заседание на жалбоподател-подсъдим и защитник при задгранични командировки, служебна ангажираност по друго дело, с изрично искане да участват във въззивното производство.
4. За назначаване на съдебномедицински експертизи, свързани със здравословно състояние на обвиняем по реда на чл.65, ал. 8 от НПК.
5. За разпит на свидетели по делегация.
6. Възможността страните да прилагат нежелани похвати за отлагане на делата с представяне на формално изрядни медицински документи става причина за неколккратно отлагане на съдебните дела без съда да притежава способности за адекватна реакция, което говори за належаща и значителна по-радикална законодателна промяна.

Основно изискване за своевременно образуване на въззивни и касационни производства и приключване делото в разумен срок се явява подадената чрез съответния съд жалба или протест.

Единствено изготвената в процесуалните изисквания за форма, съдържание или авторство жалба или протест, съобразена с

реквизитите по чл.319 и чл.351 от НПК, става годно основание за образуване на инстанционно производство.

Когато жалбата или протестът не отговарят на изискванията, посочени в НПК, съдията-докладчик от първоинстанционния и въззивен съд е длъжен да изпълни задължението, вменено му от закона, и да ги върне на подателя и, ако в даденият от него срок съответната страна не отстрани констатираните непълноти, е длъжен да върне процесуалния документ на страната.

Изпращането на нередовни жалби и нередовно администриране на жалбите и протестите, както и призоваването пред въззивният съд в крайна сметка водят до забавяне на процеса, тъй като налагат връщане на делото за отстраняване на констатираните нередности и с това се нарушава изискването за бързина и процесуална дисциплина. Създава се затруднение при произнасяне по жалбите или протестите, когато по изключение се е стигнало до образувано инстанционно производство.

За преодоляване на тези недостатъци, административният ръководител на Окръжния съд своевременно уведомява административните ръководители-председатели на районните съдилища за предприемане на мерки и отстраняване на пропуските. Наред с това в специална папка в съда се отделят нередовните жалби и дела с допуснати пропуски при администрирането.

С настоящето апелирам ръководителите на районните съдилища от съдебния окръг, както и административното ръководство на Окръжен съд Враца да набележат мерки за изпълнение на показателите на Механизма за сътрудничество и оценка относно подобряване качеството на съдебната дейност, в изпълнение на препоръките на Европейската комисия в тази част и изискванията на Върховния касационен съд.

Следва да се отбележи, че през настоящата година е увеличен значително броя на отменените първоинстанционни съдебни актове, с постановяване на нова присъда, като в повечето случаи отмяната е свързана със случаи за събиране на нови доказателства, процес водещ до забава разглеждането на делата.

През отчетната година съдиите от наказателната колегия в Окръжния съд са разгледали **159 броя** въззивни наказателни производства, от които **11 броя** от предходния отчетен период. Със съдебен акт са приключили производствата по **149 броя** дела.

Резултатите от въззивната проверка на обжалваните и протестирани първоинстанционни присъди, постановени от районните съдилища, са следните: по **84 броя** дела присъдата е била потвърдена, по **6 броя** наказанието е намалено, по **18 броя** дела присъдата е изменена поради други промени в наказателната част, по **6 броя** дела присъдата е променена в гражданската ѝ част, по **1 брой** присъдата е отчасти отменена и върната за ново разглеждане, по **15 броя** дела присъдата е отменена изцяло и върнати за ново разглеждане, по **15**

броя дела присъдата на I инстанция е отменена изцяло и произнесена нова присъда, а по **3 броя** дела производствата са били прекратени, по **1 дело** присъдата е изменена и приложено условно осъждане. Към 31.12.2011г. са останали несвършени **10 броя** въззивни наказателни производства.

През 2011г. по постъпили частни жалби и протести във Окръжния съд са образувани **82 броя** частни наказателни дела II инстанция. Всичките са приключили в 3-месечен срок и няма останали несвършени в края на отчетния период.

Какво е било процентното съотношение на изцяло отменените съдебни актове в отделните районни съдилища в съдебния окръг, спрямо броя на общообжалваните такива се вижда от таблица № 5.

Таблица № 5

районен съд	отменени съдебни актове по граждански дела в %			отменени съдебни актове по наказателни дела в %		
	2009г.	2010г.	2011г.	2009г.	2010г.	2011г.
Бяла Слатина	16,36	5,00	32,56	40,00	20,00	20,00
Враца	16,51	13,74	16,24	28,57	26,92	19,48
Козлодуй	26,19	26,19	17,39	23,08	33,33	33,33
Мездра	19,44	14,61	23,33	23,33	26,66	13,64
Оряхово	31,25	15,38	30,43	21,43	43,48	9,00

Горните констатации по отделните видове дела са взети от статистическите отчети, съдържащи информация за приключените пред окръжния съд като въззивна инстанция обжалвани дела за 2011г.

Анализирайки данните по тази таблица, се налага изводът, че по отношение на отменените съдебни актове по граждански дела за 2011г. се наблюдава значително влошаване на този показател за РС Бяла Слатина, като за 2011г. е **32.56%** спрямо **5.00%** за 2010г. и **16.36%** за 2009г. Увеличаване процентът на отменените граждански дела за 2011г. спрямо предходната 2010г. се наблюдава и при РС Мездра и РС Оряхово. За РС Враца е налице незначително влошаване на отменените актове по граждански дела. За РС Козлодуй се наблюдава подобрене на този показател като за 2011г. е **17.39%** спрямо **26.19%** за предходните 2010г. и 2009г.

По отношение на отменените съдебни актове по наказателни дела от Окръжния съд като въззивна инстанция се налага изводът, че през 2011г. се наблюдава подобрене по този показател за всички районни съдилища, което е по-значително за РС Оряхово, като за 2011г. е **9.09%** спрямо **43.48%** за 2010г., следван от РС Мездра - **13.64%** спрямо **26.66%** за предходната 2010г. и РС Враца - **19.48%** спрямо **26.92%** за 2010г. При РС Бяла Слатина и РС Козлодуй през

2011г. се е запазила устойчивостта на отменените актове по наказателните дела спрямо предходната 2010г.

Анализът на причините за отлагане на въззивните граждански производства показва, че най-често те са следните:

1. При допуснати при хипотезата на чл.266, ал.2 и 3 от ГПК нови доказателства или събиране на такива от въззивния съд при нарушение на разпоредбите на чл.266, ал.3 от ГПК от страна на районния съд.
2. Обективна причина за отлагане на дела е невъзможността да се назначи вещо лице със съответната на предмета на делото квалификация или отказ на вещо лице с необходимата такава, което затруднява изслушването на вече допуснатата експертиза.
3. Несъбрани нови доказателства, когато такива са допуснати.
4. Събиране на нови допустими доказателства (свидетели, експертизи), допуснати при условията на чл.266, ал. 3 от ГПК или доказателства за обстоятелства, настъпили след постановяване на решението на районния съд.
5. Нередовно призоваване, преди всичко на страни в гр.София и по-рядко на страни с местожителство в селата, когато призовките, макар и да са върнати в срок, не са оформени според правилата на ГПК - не е посочено дали призоваването е извършено лично или чрез лице от домакинството, което е поело задължение да уведоми призоваваното лице. Има случаи на нередовно призоваване на страни в затвора в гр.Враца, поради неоформяне на призовката съгласно нормите на ГПК и непопълване на данни кой е подписал призовката.
6. Невъзможност за явяване в съдебно заседание на страната и пълномощника ѝ - по искане на страната.
7. По молба на вещо лице, че поради късно известяване или големия обем работа не може да изготви експертизата в срок.
8. Поискана допълнителна или нова експертиза след оспорена първоначална по делото.

V. БРОЙ ОБЖАЛВАНИ И ПРОТЕСТИРАНИ ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА, РЕЗУЛТАТИ ОТ КАСАЦИОННАТА ПРОВЕРКА, ИЗВОДИ.

От годишния отчет за работата на Окръжния съд се установява, че през отчетния период са обжалвани производствата по **168 броя** граждански дела въззивна инстанция и **32 броя** частно граждански дела II инстанция или общо **200 броя**.

През годината изцяло са били отменени по реда на касационния контрол производствата по **20 броя** дела, от които **1** частно гражданско дело II инстанция. Изменени са съдебните актове по **7 броя** дела въззивна инстанция, а изцяло са потвърдени съдебните актове по **136**

броя дела, от тях по **115 броя** граждански дела въззивна инстанция и по **21 броя** частно граждански дела II инстанция.

През 2011г. в Окръжния съд са обжалвани **5 броя** наказателни дела въззивна инстанция. За отчетния период от касационната инстанция са потвърдени **7 броя** съдебни акта, отменен е **1 акт** и **1** е изменен.

Тук обаче следва да се посочи, че една част от тези актове са постановени от предходни години, но са се върнали през отчетната, а все още има невърнали се от горните инстанции постановени и обжалвани или протестирани съдебни актове през 2011г.

Отчитайки горното, считам, че относителният дял на отменените изцяло и изменени от касационната инстанция производства, е малък в сравнение с общия брой на постановените от съда съдебни актове, и показва постигнато добро ниво на качество на работата на съдиите. Независимо от това, отменителните касационни решения на ВКС са били предмет на обсъждане в работата на отделните състави - граждански и наказателни, като са правени съответните изводи за допуснатите грешки по приложението на материалния и процесуалния закон.

Средната месечна натовареност по гражданските дела въззивна инстанция спрямо общия брой дела, подлежащи на разглеждане, е била **6.04 броя**, а спрямо броя на свършените дела - **5.58 броя**.

Средната натовареност на съдиите по наказателните дела въззивна инстанция е била съответно **2.68 броя** спрямо общия брой дела, стоящи на разглеждане и **2.57 броя** спрямо броя на свършените дела.

Тези цифри и информацията, извлечена от таблицата по-долу, показват, че спрямо предходната 2010 година по гражданските дела въззивна инстанция средната натовареност бележи тенденция на увеличение, а при наказателните дела от този род през изминалата година се наблюдава леко намаление на средната натовареност, както по наличен брой дела, така и по свършени такива.

Таблица № 6

вид дела	средномесечна действителна натовареност на 1 съдия по наличен брой дела			средномесечна действителна натовареност на 1 съдия по свършени брой дела		
	2009г.	2010г.	2011г.	2009г.	2010г.	2011г.
Граждански II инстанция	6.3	4.75	6.04	5.76	4.21	5.58
Наказателни II инстанция	2.04	3.23	2.68	1.98	3.10	2.57

VI. СГРАДЕН ФОНД, ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ И ПРЕДПРИЕТИ МЕРКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ ДЕЙНОСТТА НА ВРАЧАНСКИ ОКРЪЖЕН СЪД

През 2011г няма промяна в сградния фонд на съда. Окръжният съд се помещава в сградата на Съдебната палата, която е собственост на Министерство на правосъдието. В сградата се помещават и Окръжна и Районна прокуратура Враца, Районен съд Враца и Областно звено "Охрана".

В края на отчетната година, след провеждане на процедура по Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки и след решение на ВСС за увеличаване на бюджетната сметка на съда по §10 "Издръжка" се извърши цялостен ремонт на три от архивните помещения на съда и коридора, водещ към тях, и същите бяха оборудвани с метални стилажи и снабдени с картонени кутии и кашони за съхранение на архивните дела, с което се създадоха отлични условия за съхраняването и опазването на документите в архива на съда.

През годината се обособи канцелария за служба "Архив" и канцелария за "Търговско деловодство".

По отношение на техническото оборудване през 2011г. съдът разполага с 3 броя сървъра, както и с достатъчно компютърна техника, принтери и копирни машини, като на разположение на съдиите и служителите в окръжния съд са били самостоятелни компютърни конфигурации.

Съдът разполага с 3 броя лаптопа, от които с два работят съответно съдебният администратор и съдебните секретари, а третият лаптоп е инсталиран в Заседателната зала и е на разположение на магистратите от съда. Въпреки достатъчната налична компютърна техника, с която разполага съдът, е особено необходимо нейното непрекъснато усъвършенстване и обновяване с оглед на факта, че това е една от най-динамично и бързо развиващите се сфери на съвременния обществен живот. Необходими са ни и високоскоростни скенери за документи, които са крайно необходими за конвертиране на огромния обем информация, постъпващ в съда на хартиен носител.

През годината продължи работата на съдиите и служителите с текстообработваща програма Word, правната програма АПИС и специализирания счетоводен софтуер.

В три съдебни зали е инсталирана система за звукозапис на съдебните заседания, което улеснява работата на съдебните секретари и гарантира на участниците в съдебното производство точно възпроизвеждане на техните показания.

Зала № 1 и № 2 са оборудвани с озвучителни системи и електронни табла.

През 2011г. Окръжен съд Враца улесни достъпа до съдебна информация за слабовиждащи и незрящи хора, благодарение на внедрения софтуерен продукт за синтез на реч Speechlab 2.0., безвъзмездно предоставен ни от ПРСС, който е инсталиран в

Адвокатската стая на съда, като съдебните секретари са обучени за работа с него, за да могат да подпомагат гражданите при ползването му. Чрез този гласов модулатор на съдебните книжа слабовиждащи и незрящи хора имат възможността да се запознават с актовете на съда, постановени по дела, по които те са страни.

И през отчетната 2011г. разпределението на делата се осъществяваше посредством програмния продукт за случайно разпределение на ВСС LawChoice, спазвайки утвърдените Вътрешни правила за случайното разпределение на делата.

През 2011г. продължи използването на САС "Съдебно деловодство" за регистрация и управление на гражданските и наказателните дела, която програма значително облекчава работата на деловодителите и осигурява възможност за извършване на незабавни справка по делата, както и за осъществяване на контрол по определени показатели.

През 2011г. комисии, определени със заповед на Административния ръководител, извършиха пълна инвентаризация на делата в Окръжен съд Враца, обхващаща периода от 1990г до 2010г. Едната комисия провери всички описни книги за този период, водени за съответните видове дела. Другата изготви протоколи, отразяващи местонахождението на всички висящи, спрени и оставени без движение дела в отделните деловодства.

Като краен резултат констатациите са за изгубени две търговски дела, за които ще стартира процедура по възстановяване им.

И през 2011г. продължи работата на Окръжен съд Враца по проект "Усъвършенстване на работните процеси в съда" финансиран от Фондация „Америка за България“. Магистратите и съдебните служители положиха сериозни усилия за покриване на стандартите, постигане целите и прилагане на добрите практики от **Втория план за подобряване работата на съда**. ОС Враца е предприел действия за подобряване ефективността, управлението и прозрачността на съда. Всеки един от стандартите има за цел да подобри основни сфери от:

- **Политиките на планиране** (изпълнение на стратегическия и оперативен план, изготвяне на бюджет, оценка на вътрешната организация, анализ на новите политики и законодателни решения);
- **Управлението на съда** (взаимодействие между отделните ръководни звена за постигане на конкретни резултати и изпълнение на стратегическия и оперативен план);
- **Развитието на човешките и материални ресурси** (прилагане плана за обучение на съдии и съдебни служители с цел подобряване професионалната квалификация, въвеждане на европейски стандарти за подбор и работа на администрацията, нови технологии за управление на информацията и електронна система за управление на делата);

- **Съдебните процедури** (система за управление и контрол на делата, мерки за преодоляване на забавянето и спазване на времеви стандарти);
- **Достъпът до правосъдие** (подобряване административното обслужване на гражданите, създаване възможност за слабозрящи и незрящи чрез гласов модулатор да се запознават с актовете на съда, достъп до електронната папка по делата за адвокати и страни по делата);
- **Повишаване на доверието в работата на съда** (съдът работи прозрачно и чрез работещи медийни канали предоставя информация за работата си, прилага единни стандарти и правила за отчетност и противодействие на корупцията и предотвратяване конфликта на интереси)

Посочените стандарти са съобразени с българското законодателство и представляват изпитана и проверена практика, която позволява ефективното приложение на законите и разпоредбите. **Вторият план за подобряване работата на съда** е съобразен с Плана за действие по показателите за напредък в областта на съдебната реформа на Министерство на правосъдието, с Докладите на Европейската комисия за постигнатия напредък на България по изпълнението на специфичните показатели в областта на съдебната реформа, с Препоръката на ЕС за публично разпространение на съдебна информация, свързана с Европейската конвенция за правата на човека за бърз и по-ефективен достъп до съдебната практика и съдебната информация. В него са отчетени и конституционните промени, засягащи съдебната власт, антикорупционното законодателство и утвърдените от Висшия съдебен съвет подзаконови актове, които пряко произтичат от Стратегията за продължаване на реформата на съдебната система и Закона за съдебната власт.

Активно участие в дейността на проекта има съдебния администратор Анелия Пеевска, която съвместно със съдебния администратор на РС Враца разработи и управлява **Проект „Разработване на Интегрирана система за управление и контрол за РС, ОС и АдмС в РБ”**, който е подпроект на проект "Усъвършенстване на работните процеси в съда". Разработването на продукта е продиктувано от стремежа на административните ръководства да заздравят финансовата дисциплина и да отговорят на нарастващите изисквания на населението за по-добро качество на предоставените от съда услуги.

В края на м.април предстои готовият продукт да бъде внесен във ВСС за разглеждане и при евентуално одобряване на текстовете му от страна на всички комисии да бъде гласувано препоръчителното му прилагане в съдилищата.

Продължава да функционира и да се обновява изградената Интернет страница на съда, в която се публикуват постановените

съдебни актове, графика на съдебните заседания, обявяват се свободните работни места и провежданите конкурси и се предоставя друга полезна за гражданите информация за дейността на Окръжния съд.

В края на годината бяха изготвени анкетни карти за удовлетвореността на гражданите от административното обслужване в съда и за удовлетвореността им от работата на Информационния център. В резултат на тези анкети **бе извършена оценка на ефективността на административното обслужване и на Информационния център** от гледна точка на ползвателите на предоставяните услуги. Резултатите от проведеното проучване показват, че съдът работи прозрачно и има ясни правила, които се спазват от всички служители, поради което административното обслужване е на високо ниво. Според голям брой анкетирани, служителите от деловодствата и съдебните секретари подхождат с разбиране към техния проблем, познават материята, която работят, добри професионалисти са и умеят да информират гражданите по начин, по който да бъдат правилно разбрани, което от своя страна говори за много добър подход от страна на служителите към ползвателите на съдебни и административни услуги. Според **74%** от анкетираните **делата се разглеждат в разумен срок**, а според **79%** - **делата се отлагат толкова, колкото е необходимо**, т.е. според регламентите на процесуалните закони. Достатъчно красноречиво е мнението на анкетираните по чия вина се отлагат делата - най-голям дял - **32%** от анкетираните считат, **че е по вина на адвокатите**, други **20%** - **че е по вина на насрещната страна**, **14%** - **по вина на свидетелите по делата** и **15%** - **по вина на вещи лица**. Тези резултати дават увереност на Ръководството на Окръжния съд, че гражданите имат положителна нагласа спрямо процесите в съда, както и че степента им на удовлетвореност от административното обслужване е в достатъчна степен висока.

Реално се работи за оптимизиране комуникацията с обществеността чрез периодично събиране на информация и анализ относно нуждите и очакванията на медиите за начина на получаване и вида на търсената от тях информация по делата и за работата на съда като цяло със съдействието на съдия **Снежана Наумова**, която е говорител на съда. През годината са провеждани тематични срещи с медиите за осъществяване на по-непосредствен контакт с широката общественост, за запознаване със съдебните процедури и производства, популяризиране работата на институцията и повишаване на общественото доверие, **чрез интервюта, брифинги, дискусии по определени обществено значими теми**. Периодично се информира обществеността за конкретните инициативи на съда, вътрешните правила за работа, създадените програми и проекти, насочени към подобряване и оптимизиране на съдебната дейност и улесняване достъпа до съдебна информация. В резултат на добрата медийна политика на съда **публикациите в медиите са обективни, точни и**

пълни, като отразяват вярно коментиранияте и обсъждани граждански и наказателни производства. Не се правят пристрастни или вмениящи виновно поведение на съда коментари при медийното отразяване на дела с общественозначим характер. В съда е наличен пълен архив на публикациите в медиите и видеозаписи от ТВ-участия. Прилаганите от съда способности, наред с публикациите в пресата и телевизионните репортажи дават основание да се заключи, че **цялостният медиен подход на съда е успешен** и се постигат в пълен обем целите, визирани в медийната стратегия на съда. На въпроса от анкетата „**Как оценявате взаимодействието ОС Враца и медиите?**” е голям процентът – **54** от анкетиранияте, според които **взаимодействието между съда и медиите е вече добра практика.**

През отчетната година в Окръжен съд Враца са проведени 10 общи събрания на съдиите, на които обсъжданите въпроси главно бяха свързани с подобряване организацията на работата в съда, обсъждане на съдебната практика, съобразяването ѝ със законодателните промени и нейното уеднаквяване.

През 2011г. се проведе работна среща между Окръжен съд Враца, Окръжна прокуратура Враца и ОД на МВР Враца за обсъждане възможността за извършване на оценъчна експертиза на наркотичните вещества от разследващите полицаи и извършване на психолого-психиатрична експертиза от психолог на МВР.

Във връзка с уеднаквяване на практиката в съдебния район през 2011г.се проведе регионален семинар на тема "Заповедно производство по ГПК", в който взеха участие съдиите от гражданското отделение при Окръжния съд и съдиите от районните съдилища, разглеждащи такъв род дела, с лектор - съдия от ВКС.

Проведе се работна среща между административното ръководство на Окръжния съд и представител на Районен съд Враца за обобщаване на съдебната практика по дела, по които Районният съд не приема за правилни дадените указания от страна на въззивната инстанция.

В изпълнение решението на ВСС за провеждане на работни срещи между съд и прокуратура, в съдебния район бяха проведени няколко такива с поставени актуални проблеми, свързани с причините за прекратяване на наказателното производство и връщане на делата за доразследване, както и практически проблеми, свързани с Европейската заповед за арест. Проблемите са продиктувани от различни практически хипотези по делата, постъпили за разглеждане в съда и тяхната специфика. Стигна се до заключение, че съществуват законодателни непълноти, водещи до практически затруднения.

Административното ръководство взе активно участие в националните срещи, на които се обсъждаха мерките за преодоляване на пречките, водещи до бавен процес.

Също така административните ръководства на Окръжния съд и на районните съдилища от района проведоха различни срещи (поради невъзможността за пряк контакт с всички съдии от района, за да не се

наруши работния процес), на които се обсъждаха допуснатите слабости, добрите практики, а така също и предложения за законодателни промени.

През 2011г. съдиите от Окръжния съд и районните съдилища от съдебния район активно и отговорно участваха в обсъждане на всички проекти за Тълкувателни решения на ВКС по наказателни, граждански и търговски дела и изготвяха мотивирани становища по тях.

За оптимизиране качеството и същността на съдебното производство и намиране на адекватни решения през отчетната година Административното ръководство на съда редовно координираше на регионално ниво действията си с органите на адвокатурата, МВР, прокуратурата и другите институции.

За цялостен принос и доказана безпристрастност и независимост при упражняване на професионалните си задължения, **съдия Благовест Димитров** с решение на ВСС бе поощрен с отличие "личен почетен знак: втора степен - сребърен" и "парична награда" по повод неговото пенсиониране.

Наред с това, внимание заслужава и отговорното и професионално отношение на **съдия Лидия Крумова** към възложените за изпълнение задачи в цялост и в конкретика при разглеждането на наказателно дело № 443/09г. по описа на Врачанския окръжен съд. Същото е квалифицирано като дело със значим обществен интерес по чл.321 от НК (ОПГ) за т. нар. група "Пръчовете", с множество подсъдими, отличаващо се с обемност и правна сложност. Същата професионално и отговорно успя в много кратки срокове, с полагане на максимални усилия да приключи делото и да постанови съдебен акт с осъдителни и ефективни присъди, както и да изготви мотивите в срок, които възлизат на 162 страници.

През 2011г. в Окръжния съд са постъпили общо **65 броя жалби** от граждани, от които **47 броя жалби** във връзка с работата на **Окръжния съд** и **18 броя жалби** във връзка с работата на **районните съдилища**. От тях: **11 жалби** касаят действия по администриране на дела на **РС Враца**, **6 жалби** - на **РС Бяла Слатина** и **1 жалба** - на **РС Мездра**. Оплакванията във всички жалби се проверяваха чрез извършване на съответни справки, а при необходимост и чрез изискване на становище от страна на административния ръководител на съответния районен съд или съдията-докладчик по съответното дело.

От постъпилите **65 броя жалби 37 са** подадени от **едни и същи, ноторно известни в страната лица** и са се отнасяли за едни и същи въпроси, свързани с разглеждането и приключването на дела с влезли в сила съдебни актове. По всички жалби е даден писмен отговор и същите са **неоснователни**.

VII. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБНИЯ РАЙОН НА ОКРЪЖЕН СЪД ВРАЦА

Подробно дейността на всеки един от районните съдилища от района на Окръжен съд Враца е обсъдена в съответните годишни доклади на административните ръководители-председатели на районните съдилища. Към тях са приложени и статистически годишни отчети, в които се съдържа пълна информация за тяхната дейност. В настоящия доклад са посочени най-важните показатели за дейността на районните съдилища, даващи възможност за сравнителен анализ и оценка на правораздавателната дейност.

В съдебния район на Окръжен съд Враца функционират пет районни съдилища - Районен съд Враца, Районен съд Мездра, Районен съд Бяла Слатина, Районен съд Козлодуй и Районен съд Оряхово.

Анализът на представените доклади сочи, че ръководствата на съдилищата съвестно изпълняват задълженията си за осигуряване на независимо, безпристрастно и ефективно правосъдие.

1.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През 2011г. Районен съд Бяла Слатина е имал щатно разписание включващо 5 съдии, 1 държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 17 съдебни служители, общо 34 щатни бройки, като съотношението между съдии и служители е **1 : 3.4**.

От страна на ръководството на съда няма искане за увеличение на щата на съдиите. Сочи се, че е наложително отпускането на една щатна бройка за призовкар.

Районен съд Враца през 2011г. е имал щатно разписание, включващо 14 съдии, 3-ма държавни съдебни изпълнители и 2-ма съдии по вписванията и 36 съдебни служители.

През годината съдът е работил в намален състав с 2-ма съдии в наказателното отделение, тъй като след смъртта на един от съдиите през 2010г., за заемане на овакантираната длъжност не е бил провеждан конкурс, а съдия Росица Ангелова е била в отпуск по майчинство през цялата отчетна година.

До 12.07.2011г. държавните съдебни изпълнители при РС Враца също са работили в намален състав с 1 бройка. Вследствие на сключен трудов договор с Министерство на правосъдието, от същата дата е назначена Цветелина Дахлева на свободната щатна длъжност "Държавен съдебен изпълнител".

Ръководството на съда има предложение за увеличение на щатната численост на съдебните служители в специализираната и обща администрация.

Районен съд Козлодуй през 2011г. е имал щатно разписание, включващо 6 съдии, един съдия по вписванията, един държавен съдебен изпълнител и 16 броя служители, или общо 24 щатни бройки.

През отчетна година съдът е работил в намален състав, тъй като през цялата 2011г. един съдия е бил командирован в Софийски районен съд.

От ръководството на съда се счита, че към настоящия момент не се налага увеличение на щатната численост по отношение на магистратите, но се предлага увеличение на щата на съдебните служители, като се сочи че е наложително с поне една бройка за "съдебен деловодител".

Районен съд Мездра през 2011г. е имал щатно разписание, включващо 7 съдии, 1 държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 21 съдебни служители, общо 30 щатни бройки. Съотношението между съдии и служители е 1 : 2.3.

През цялата година съдът е работил в намален състав, тъй като съдия Бисерка Бенчева е била командирована в РС Ботевград.

Ръководството на съда счита, че наличният щат е оптимален и не се налага увеличение на щатната численост, както на магистратите, така и на съдебните служители.

Районен съд Оряхово през 2011г. е имал щатно разписание, включващо 3-ма съдии, 1 държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 15 съдебни служители, общо 20 щатни бройки. Съотношението между съдии и съдебни служители от специализираната администрация по щат за съда е 1:3.

През цялата 2011г. съдът е работил в намален състав, тъй като свободната щатна бройка за съдия не беше заета поради непровеждане на конкурс от ВСС.

Ръководството на съда прави предложение за увеличение на щатната численост на съда с една щатна бройка "съдия" и 2 щатни бройки "съдебен деловодител".

2.ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА

Работата на районните съдилища от района на Окръжен съд Враца е изнесена в отчетните таблици за всеки съд, приложени към отчетните им доклади. От тях е видно следното:

През 2011г. в **Районен съд Бяла Слатина** са постъпили общо **1 764 броя** дела от всякакъв характер. През 2010г. техният брой е бил **1 997 броя**, а през 2009г. – **1 615 броя**. По този показател е налице увеличение спрямо 2010г. и намаление спрямо 2009г.

При щат от 5 съдии средномесечното постъпление на съдия е в размер на **31.88 броя** дела.

Общият брой разгледани дела в Районен съд Бяла Слатина през 2011г. е бил **1 913 броя**. Всичко свършени дела за годината са **1 751**

броя, като през предходната 2010г. са били **2 063 броя**, а през 2009г. – **1 648 броя**.

Действителната натовареност на съдия спрямо свършените дела е **30.19 броя**.

От всички свършени дела, в тримесечен срок от образуването им са приключили съответно **86%** наказателни дела и **95%** - граждански дела.

За Районен съд Враца общо постъпилите дела за 2011г. са **8 003 броя** от всички видове, при **8 547 броя** през 2010г. и **5 148 броя** през 2009г. Общо за разглеждане и решаване в съда е имало **8 850 броя** дела при **9 116 броя** за 2010г. и **5 931 броя** за 2009г.

Средномесечното постъпление на съдия в Районен съд Враца при щат от 14 съдии през 2011г. е **52.68 броя дела**, при **54.26 броя** дела за 2010г. и **35.30 броя** дела за 2009г.

Действителната натовареност на съдиите спрямо броя на свършените дела е **57.52 броя** средномесечно.

По отношение на срочността данните са, че за отчетния период в срок до три месеца са приключили **7 411 броя** дела, което в проценти е **91%**, като през 2010г. този процент е бил **93%**, а през 2009 г. – **82%**.

За Районен съд Козлодуй общо постъпилите дела за отчетната 2011г. са **2 036 броя** при **1 867 броя** за 2010г. и **1 811 броя** за 2009г. На лице е увеличение на постъпленията в сравнение с предходните години.

Общо за разглеждане и решаване в съда е имало **2 167 броя**, спрямо **2 030 броя** за 2010г. Със съдебен акт са приключили **1 978 броя** дела.

При щат от 6 съдии средномесечното постъпление на съдия в Козлодуйски районен съд е **30.10 броя** дела. Действителната натовареност на съдиите към броя на свършените дела е **34.70 броя** дела средномесечно.

По отношение на срочността данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени **94%** общо за всички видове дела.

За Районен съд Мездра общо постъпилите дела за отчетната 2011г. са **1 958 броя** при **1 944 броя** за 2010г. и **1 618 броя** за 2009г. Общо за разглеждане през 2011г. са били **2 155 броя** дела.

При щат от 7 съдии средномесечното постъпление на съдия в съда през 2011г. е **25.65 броя** дела, при **25.51 броя** дела за 2010г. и **21.85 броя** дела за 2009г. Действителната натовареност на съдиите от Районен съд Мездра към броя на свършените дела е **27.74 броя** дела средномесечно.

По отношение на срочността на данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени **94%** общо за всички видове дела.

За Районен съд Оряхово през отчетната 2011г. са постъпили общо **1 583 броя** дела от всички видове, при **1 190 броя** дела за 2010г. и

892 броя за 2009г. Налага се изводът, че е налице значително увеличение на постъпленията в сравнение с предходната 2010 година.

Общо за решаване за 2011г. са били **1 697 броя** дела. При щат от 3-ма съдии средномесечното постъпление на съдия за 2011г. е **47.14 броя** дела, при **36.28 броя** за 2010г. и **27.83 броя** дела за 2009г. Действителната натовареност на съдиите от Районен съд Оряхово към броя на свършените дела е **65.46 броя** средномесечно.

По отношение на срочността данните за този съд са, че в срок до три месеца са приключени **91%** наказателни дела и **96%** от гражданските дела.

През 2011г. общо в районните съдилища от съдебния район са постъпили **15 344 броя** дела, които в сравнение с предходната 2010 година показват намаление с **201 броя** дела, а спрямо 2009г. бележат значително увеличение - съответно с **4 257 броя**. Общо на разглеждане през отчетната година са били производствата по **16 782 броя** дела, от които по **15 408 броя** дела производствата са приключени. Останали са несвършени **1 374 броя** дела, които спрямо предходната 2010г. показват намаление.

Районните съдилища са приключили със съдебен акт по същество по **13 285 броя** дела. От всички видове дела в районните съдилища, приключили през 2011г., **93%** са свършени в 3-месечния инструктивен срок, който срок остава непроменен спрямо предходната година.

През отчетната година са били обжалвани производствата по **1 171 броя** дела, което бележи увеличение спрямо предходните 2010г. и 2009г.

Горните констатации се установяват от таблица №7 и от Приложение 2

Таблица № 7

година	постъпили дела (бр.)	всичко за разглеждане (бр.)	свършен и дела (бр.)	от тях в срок до 3 месеца (в %)	със съдебен акт по същество (бр.)	останали несвършени дела (бр.)
2009	11 087	12 650	11 385	84%	9 166	1 265
2010	15 545	16 807	14 337	93%	13 362	1 438
2011	15 344	16 782	15 408	93 %	13 285	1 374

При горните данни средната месечна натовареност по щат на 1 съдия от районните съдилища в съдебния окръг по наличен брой дела през 2011г. е **39.96 броя** спрямо **40.02 броя** за 2010 г. и **30.12 броя** за 2009г.

Средната месечна натовареност по брой на свършените дела на 1 районен съдия от съдебния район за 2011г. е **36.69 броя** спрямо **36.59 броя** за 2010г. и **27.11 броя** за 2009г.

От Приложение №1 към отчетните доклади на районните съдилища за 2011г. се установява, че средномесечната натовареност по наличен брой дела и тази по свършените дела за 3-годишния изследван период, е както следва:

Таблица № 8

районен съд	средномесечна натовареност по щат на 1 съдия по наличен брой дела			средномесечна натовареност по щат на 1 съдия по свършени брой дела		
	2009г.	2010г.	2011г.	2009г.	2010г.	2011г.
Бяла Слатина	31.05	36.87	31.88	27.47	34.38	29.18
Враца	35.30	54.26	52.68	31.92	49.22	48.28
Козлодуй	28.00	28.19	30.10	25.74	26.38	27.47
Мездра	21.85	25.51	25.65	19.48	23.17	23.77
Оряхово	27.83	36.28	47.14	24.61	33.11	43.64

От посочените данни се установява, че през 2011г. с най-голяма средномесечна натовареност по щат на 1 съдия по наличен брой дела са били съдиите в Районен съд Враца и РС Оряхово, следвани от съдиите в РС Бяла Слатина и РС Козлодуй. Що се отнася до средномесечната действителна натовареност на 1 съдия по свършени дела, в съдебния окръг за 2011г. отново с най-голяма натовареност е РС Враца - **48.28 броя** дела, следвани от РС Оряхово - **43.64 броя** дела и РС Бяла Слатина - **29.18 броя** дела. С най-малка натовареност през годината са били съдиите от РС Мездра – **23.77 броя** дела, която за отчетната година е най-ниска за районните съдии от съдебния район.

Анализираните данните за средномесечната натовареност по щат на съдиите от съдебния район по свършен брой дела за 3-годишния период показват значително увеличение за РС Оряхово спрямо предходните 2010 и 2009 години. Спрямо предходната 2010г. се наблюдава намаление на средномесечната натовареност по свършен брой дела за РС Бяла Слатина и незначително за съдиите от РС Враца и РС Козлодуй. За съдиите от РС Мездра спрямо предходната година се наблюдава тенденция на устойчивост на средномесечната натовареност по свършен брой дела.

За анализирания период районните съдилища от съдебния район са приключили в срок до 3 месеца делата си, както следва:

Таблица № 9

районен съд	2009г.	2010г.	2011г.
Бяла Слатина	84%	92%	92 %
Враца	82%	93%	91 %
Козлодуй	85%	95%	94 %
Мездра	91%	94%	94 %
Оряхово	84%	91 %	95 %

Отчитайки посочените данни, се налага изводът за леко подобрене на бързината на разглеждане и приключване на делата в 3-месечен срок в РС Оряхово - **95%** спрямо **91%** за 2010г. При всички останали районни съдилища може да се каже, че почти се наблюдава тенденция на запазване бързината на приключването на делата в 3-месечен срок спрямо 2010г.

По отношение на НОХД за анализирания 3 годишен период е характерно значително подобрене на бързината на приключилите в 3-месечен срок от този вид дела за РС Оряхово, като за 2011г. е **85%**, спрямо **71%** за 2010г. За РС Мездра и РС Враца се наблюдава тенденция на запазване на бързината на приключилите в 3-месечен срок дела, а при РС Козлодуй и РС Бяла Слатина незначително намаление на този показател спрямо предходните две години.

Каква е била средната продължителност на разглеждане на делата от постъпването им до постановяване на съдебния акт в районните съдилища от съдебния район по отделните видове дела, се вижда от Таблица №10:

Таблица № 10

Вид дела	Районен съд Бяла Слатина	Районен съд Враца	Районен съд Козлодуй	Районен съд Мездра	Районен съд Оряхово
граждански дела по общия ред	2.06м	5.77м	5.9м	3.31м	1.6м
производство по чл. 310 ГПК	1 м	3.38м	2.6м	1.53м	2м
административни по ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ		2.05м		1.75м	5м
дела от и срещу търговци		0.61м		3.2м	3.3м
други граждански		3.26м		1.57м	1 м

дела					
частни граждански дела	1 м	1 м	1 м	1.7м	1 м
дела по чл. 410 и 417 от ГПК	1 м	1 м	1 м	1.01м	1 м
НОХДела	2.10 м	2.84м	2.35м	1.99м	2.05м
НЧХДела	5 м	4.15м	5.58м	4.29м	5.17м
чл. 78а от НК	1.61 м	1.65м	2.08м	1.20м	1.94м
ЧНД	1.10 м	1.12м	2.08м	1.11м	1.19м
ЧНД - разпити	1 м	1 м	1 м	1м	1м
АНХДела	3.99 м	2.72м	2.66м	1.87м	2.4

Проследявайки данните в нея, се налага изводът, с оглед на по-горе направените констатации, че най-малка продължителност на разглеждане и приключване на граждански дела по общия ред, т.е. най-голяма бързина през 2011г., е била постигната в РС Оряхово - **1.6 м.**, следван от РС Бяла Слатина и РС Мездра. По-голяма продължителност на разглеждане на делата е констатирано за РС Козлодуй - **5.9 м.** и РС Враца - **5.77 м.**

С най-малка продължителност на разглеждане и приключване на НОХД през изминалата година е РС Мездра - **1.99 м.**, следван от РС Оряхово и РС Бяла Слатина. При РС Враца и РС Козлодуй също през изминалата година продължителността на разглеждане и приключване на делата от този вид е добър показател.

3.СЪДЕБНО ИЗПЪЛНЕНИЕ

През 2011г. съдебно-изпълнителните служби при районните съдилища са работили при попълнен щат, с изключение на СИС при РС Враца, който до м.юли 2011г. е работил в намален състав с 1 бройка, тъй като е била незаета свободната щатна бройка за държавен съдебен изпълнител. От 12.07.2011г. е назначен държавен съдебен изпълнител и щатът е попълнен изцяло.

Резултатите от работата на държавните съдебни изпълнители са отразени в Приложение №2 от докладите на районните съдилища. Движението на делата, като постъпление и като приключени производства, се вижда както от Приложение №4 към докладите, така и от сравнителния анализ на отделните съдебно-изпълнителни служби, направен от съответните административни ръководители.

Имайки предвид данните, посочени по-горе, резултатите от работата на съдебно-изпълнителните служби, свързани с постъпилите и

свършените изпълнителни производства и съответно събраните от тях суми за съдебния район, са следните:

Таблица № 11

СИС при:	постъпили дела /бр./		свършени дела /бр./		събрани суми /лв./	
	2010г	2011г	2010г	2011г	2010 г.	2011г.
РС Бяла Слатина	129	159	290	75	274 450	373 350
РС Враца	694	943	1038	861	4 547 879	1 368 296
РС Козлодуй	129	285	221	127	424 670	896 989
РС Мездра	181	280	74	112	500 871	339 291
РС Оряхово	177	217	180	156	478 699	472 343
ОБЩО:	1 310	1 884	1 803	1 331	6 226 569	3 450 269

От горните данни се установява, че през 2011г. в съдебния район са постъпили и образувани **1 884 броя** изпълнителни производства и са били свършени и прекратени **1 331 броя** такива. Събрани са били суми в размер на **3 450 269.00 лв.**, или това е с **2 776 300.00 лв.** по-малко събрани суми спрямо 2010г., като намалението идва от РС Враца и РС Мездра. При РС Козлодуй се наблюдава значително увеличение на събраните суми, като през 2011г. те са **896 989 лв.** спрямо **424 670 лв.** за 2010г., следван от РС Бяла Слатина, а при РС Оряхово по този показател е налице тенденция на устойчивост.

По отношение на броя на свършените изпълнителни производства спрямо предходната 2011г. е налице значително подобрене на работата на СИС при за РС Мездра, а при всички останали районни съдилища се наблюдава намаление на броя на свършените дела спрямо 2010г. Индивидуалната работа на съдиите и съдия-изпълнителите от районните съдилища в съдебния район е показана в приложения №№3 и 4 от докладите на административните ръководители, като е коментирана и в обстоятелствената им част.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Отчетната 2011 година считам, че е успешна за дейността на Врачанския съдебен район.

Независимо от политическата конюнктура и отправените упреци към дейността на съдебната система, всички съдии и съдебни служители, работещи в съдебния район, изпълняват служебните си задължения отговорно и професионално, в съответствие с нормативната уредба и утвърдените правила за работа.

Статистическите данни в доклада сочат постигната много добра бързина и качество в правораздаването.

Както вече споменах и през 2011г. продължи прилагането от Окръжен съд Враца на Втория план за подобряване работата на съда, разработен от ПРСС, магистрати и съдебни администратори от страната по проект „Усъвършенстване на работните процеси в съда”, финансиран от Фондация „Америка за България”. Конкретно ОС Враца, съвместно с РС Враца, разработи и управлява подпроект „Разработване на ИСУК за РС, ОС и АдмС в РБ”.

Отчетените от Окръжен съд Враца дейности по изпълнение на **План 2** е основание Комитетът по оценка изпълнението на Плана да ни оцени обективно, като отчете че ОС Враца е изпълнил 81% още в средата на 2011г. от поставените за реализиране до края на 2012г. цели, следван от окръжен съд Варна, които водят в класацията на участниците в тази програма.

През отчетната 2011г., както и през предходните години дейността във Врачанския съдебен район, поведението на магистратите и съдебните служители по месторабота и в обществото са подчинени на стратегията за реализиране на съдебната реформа, осъществена като непрекъснат процес за навременно, безпристрастно, прозрачно и законосъобразно правосъдие, спазване на етичните норми на поведение и морал в обществото, за изграждане на положителен образ на работещите в системата.

Макар и с непопълнен щат и не дотам добро финансиране, успяхме да покажем мотивация, екипност, професионализъм в ежедневието, работихме за възвръщане на общественото доверие към съдебната система при съблюдаване законите в страната и Европейското законодателство.

На всички вас желая здраве, успешна в личен и професионален план година.

м. февруари, 2012

Административен ръководител-
председател: Агнеса Ставарова